

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Bank of Roumania și viața economică din România

La adunarea generală a societății „BANK OF ROUMANIA”, dl Lawrence HERBERT, în raportul prezidențial, a menționat, că situația economică în România continuă să fie nesigură și nici nu se nutresc speranțe de îmbunătățire.

Numărul insolvențelor și falimentelor continuă să crească și NU SE POT PRIMI GARANȚE SIGURE PENTRU IMPRUMUTURI, iar profitul băncilor s'a redus în urma scăderii dobânzilor.

— Criza din INDUSTRIA DE PETROL în urma supraproducției petrolurilor de pe piața mondială, s'a intensificat considerabil și exploatarea petrolului astfel a ajuns să fie înfructuoasă.

— Reducerile de prețuri de pe piața mondială a PRODUS LA CEREALELE DIN ROMANIA O DEVALORIZARE DE 60%, în anul trecut, iar guvernul din București nu reușește să înființeze CREDITUL AGRICOL pentru salvarea agriculturii.

— Banca Națională escomptează foarte sever cambiile ce i-se prezintă și astfel reescomptul s'a redus considerabil.

Cartelul fabricelor de pălării nu s'a realizat

Tratativele inițiate pentru cartelizarea fabricelor de pălării din Ardeal, au eșuat, neputându-se concentra toate cele 19 fabrici de pălării din Ardeal pentru raționalizarea producției.

Cartelizarea a eșuat în urma refuzului fabricii de pălării din Timișoara de-a accepta convenția de cartelizare.

Materialele importate cu scutirea de taxe vamale

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor șefilor de vamă prin care îi invită să întocmească și să înainteze de urgență Direcțiunii (Serviciului Tarifelor) tablouri, prin care să se menționeze precis, cantitățile de materiale (cu denumirea lor exactă) ce s'au importat în scopul de a scuti de taxe vamale pe baza legii de încurajare a industriei naționale (J. C. M.) de fabricile: Unio, Lemaitre, Astra, Reșița, Șantierul Român de la Dunăre din Galați, Phoebus, Malaxa, Voina, Rieger, Schiel, Romloc, Wolff, Franco-Română și Schramm Nutl; arătându-se totodată numărul ordinului de scutire și taxele vamale ce s'ar fi cuvenit Statului, pentru importurile efectuate dela 1 Ianuarie 1929 și până la zi.

Firma Andrényi din Arad transformată în societate anonimă

Noua societate s'a constituit cu un capital social de 60 milioane

Una dintre cele mai mari firme magazinul de fierărie, Andrényi și Fii din Arad, s'a transformat în societate anonimă, cu

un capital social de 60 milioane lei,

menținându-și sediul în Arad.

Noua societate s'a și înregistrat la Tribunalul din Arad,

menținându-și depozitele din București și Oradea

ca filiale.

Censiliul noii societăți se compune din dâni: președinte Ludovic Andrényi și membri Samoila Krausz, Martin Sohlman și Titu Oprea, conducătorii de până acum ai firmei.

60 milioane lei alaptokével részvénytársasággá alakult át az aradi Andrényi Károly és Fiai vaskereskedő cég

Arad egyik legtekintélyesebb és legrégebb kereskedelmi háza: az Andrényi Károly és Fiai vaskereskedő cég jelentős belső átalakuláson ment át.

Az egyéni cég részvénytársasággá alakult és mint ilyen, bejegyeztette magát az aradi törvényszékben. Az Andrényi céggel üzleti összeköttetésben álló vállalatok és magánosok ma a következő értesítést kapták:

Az ANDRÉNYI KÁROLY ES FIAI aradi és nagyváradi cégek 60.000.000 lej alaptokével részvénytársasággá alakultak át olyképen, hogy a részvénytársaság székhelye Arad, míg a nagyváradi és bucaresti üzletek, mint fiókok fognak

működni.

Az új részvénytársaság az aradi kir. törvényszék, mint cégbiróságánál bejegyeztetett. Az új részvénytársaság elnöke és vezetője báró ANDRÉNYI Lajos, a cégek eddigi főnöke, a vezetőség pedig KRAUSS Samu, SOHLMANN Márton és OPREA Titu, a cégek eddigi vezetői. — Így ez önmagában is bizonyíték arra, hogy a részvénytársaság az eddigi szellemben fog tovább működni.

Az új részvénytársaság Arad piacán nem jelent változást, mert azok kezében volt eddig is a cég vezetése, akik most a részvénytársaság élére kerültek.

A Star cipőgyár hitelezői elfogadták a felajánlott kvótát

A Star temesvári cipőgyár, amelynek tulajdonosai Braun és Baumhoff, mint megirtuk, fizetéseketlené vált és kényszerregegyezséget kért. A cég az 1930. évi december 1-től 5 negyedévi részletben fizetendő 50 százalékos

kvótát ajánlott fel hitelezőinek.

A hitelezők 80 százaléka az ajánlatot elfogadta. Amíg a hitelezők teljes kielégítést nem nyernek, a részük-ről delegált bizottság ellenőrzi a Star cipőgyár működését.

Zsidó Középbank alakul Kolozsváron a Foundation támogatásával

Az AMERICAN JOINT RECONSTRUCTION FOUNDATION égisze alatt és alapításában számos erdélyi és bánáti városban évek óta eredményesen működnek a KISHITELBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK, amelyek főleg a kis egzisztenciák hitelszükségletét elégítik ki és nagy sikerrel propagálják a kötött-betéti rendszerrel a takarékosági szellemet.

A KISHITELBANKOK eredményes működése vetette fel azt a tervet, hogy a FOUNDATION elvi hozzájárulásával, erkölcsi és anyagi támogatásával zsidó középbankokat létesítsenek Románia nagyobb városai-ban. Az első zsidó középbank Kolozsváron alakul meg. Az előkészítő tárgyalások folyamatban vannak és sikerrel biztatnak.

A londoni Bank of Roumania sötét képet fest Románia gazdasági helyzetéről

A londoni BANK OF ROUMANIA rendes évi közgyűlésén tartott elnöki beszédében sir HERBERT Lawrence vezérigazgató rendkívül sötét színekkel festette meg Románia gazdasági helyzetét.

— Románia kilátásai — mondta — továbbra is nagyon bizonytalanok, a helyzet javulására nem sok a remény. A csődök és fizetéseketlenések száma állandóan emelkedik, a nyújtandó előlegekre nem lehet biztosítékot kapni és a kamatlábleszállítás érzékenyen apasztotta a pénzügyi jövedelmét.

A petróleumipar válsága a túlprodukción és a világpiaci árak zuhanása folytán még inkább kiéleződött és a termelés megszünt használható lenni. A világpiacon végbement gabonárzuhanás megfosztotta Romániát az 1929. évi termés várt jövedelmének 60 százalékától. A földművelés megmentésére a kormány kénytelen volt földhitelintézetet alapítani. A NEMZETI BANK igen szigorúan bírálja a benyújtott váltókat és a leszámítási forgalom jelentékenyen csökkent.

Bejegyezték az aradi Kishitel és Takarékbank Rt. cégét

A Kishitel és Takarékbank Rt. Arad, cégét a törvényszék bejegyezte. A cég részvénytőkéje 600.000 lej, amely 3000 darab 200 lej névértékű részvényből áll.

Az igazgatóság tagjai: Bruckner Sándor, Lázár Dávid, Friedmann S. József, dr. Gara Ármin, Holtzer Jenő, Kalmár József, dr. Kupfer Miksa, Sándor Béla, dr. Schütz Henrik, Schwartz Mihály, Sternberg Hugo, Szenes Henrik, Schafstein Jakab és Weiszl Jenő.

A Transsylvania Általános Biztosítóbanc Rt. Tordán kerületi ügynökséget létesített

A Transsylvania Általános Biztosítóbanc Rt. kerületi ügynökséget rendezet be Tordán, melynek vezetésével Lapikás Bélát bízta meg.

A Transylvania 1868-ban alapított Sibiu székhellyel s így Románia legrégebb biztosító intézete

Részvénytőkéje és tartalékalapjai körülbelül 100 millió lejt reprezentálnak. Foglalkozik a biztosítás minden ágával: tűz-, betöréses lopás, üvegtörés, jég-, szállítvány-, baleset-, szavatosság-, élet- és járadék biztosításokkal a legmodernebb feltételek és kedvező díjtételek mellett.

NOTE

*

Până la noua organizare a Casselor de economie ce se vor face pe baza noii legi, actualele servicii de Cassă de economie dela Administrațiile financiare și percepțiile fiscale, vor continua să funcționeze și după 1 August 1930, în condițiile în care au funcționat până acum, fără nici o schimbare.

Administrațiile financiare, au primit instrucțiuni în acest sens.

Consiliul a mai hotărât mărirea actualelor ateliere c. f. r. din Ardeal, precum și refacerea podului c. f. r. dintre Chișinău și Cainari.

Pentru repararea vagoanelor date uzinelor metalurgice „Unio“, din Satu Mare, s'a alocat un credit de 55 milioane lei.

În urma promulgării legii pentru standardizarea ouălor, s'a instituit, pe lângă Institutul Național de export, o comisiune care se va ocupa cu controlul și îndrumarea operațiunilor prevăzute de această lege.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

Ministerul finanțelor, în vederea încurajării exportului pe calea Dunării, a aprobat pentru cerealele încărcate în șlepuri sau vapoare sub pavilion străine să nu plătească la încărcarea în porturi taxe de export, ci numai atunci când destinația cerealelor este pentru export. Se va depune de către încărcători numai scrisori de garanție bancare, pentru asigurarea taxelor vamale.

Reluarea negocierilor comerciale româno-ungare

Tratativele pentru încheierea unui tratat de comerț între România și Ungaria, cari fusese răzărute, au început.

Mai sunt încă vre-o câteva chestiuni cari au rămas ne rezolvate încă din cursul ședințelor precedente și după a căror rezolvare tratatul va putea fi realizat.

Se speră că negocierile se vor termina în cel mai scur timp.

Aplicarea orarului de vară

Ministerul muncii a dat dispozițiuni organelor de inspecție și control prevăzute de legea repausului duminical să supravegheze aplicarea deciziilor ministeriale, publicată în „Monitorul Oficial“ No. 161 din 22 Iulie 1930, prin care se fixează orarul de lucru zilnic, până la 15 Septembrie, dela 7—14.

S'a dispus dresarea de acte de contravenție pentru biourile întreprinderilor prevăzute de decizie, care nu o vor respecta.

A Grivița Konzervgyár lerakatokat létesít Erdély nagyobb városaiban

A bukaresti Grivița konzervgyár az őszi szezonban Kolozsváron, Nagyváradon, Aradon és Marosvásrhelyen lerakatot állít fel, amelyek detailiban is fognak árusítani.

A kolozsvári lerakat vezetője Salamon Mendel lesz, aki korábban a Dibela kolozsvári kötő-szövőgyár főosztályának volt üzletvezetője.

Nouile tarife de mărfuri ale căilor ferate

Ele vor acoperi o parte a deficitului C. F. R.

Noul tarif local de mărfuri, al c. f. r. a fost complet intocmit, revăzut apoi de comitetul consultativ al Ministerului de comunicații și aprobat de consiliul de administrație al drumului de fier.

Noul tarif de mărfuri, ce urmează a intra în vigoare la 15 Septembrie 1930, a fost discutat în comisiunea specială prezidată de d. ing. Pretorian,

în contradictoriu cu reprezentanții industriei

și comerțului.

La baza noului tarif, s'a avut în vedere punerea la punct a aplicării legii industriale, prin

reduceri de 45, 30 20 la sută,

— așa ca nici industria să nu fie dezavantajată și nici căile

ferate să nu mai aibe pagube, prin prohibirea unor anumite transporturi.

Deasemenea s'au avut în vedere anumite

transporturi în masă, cari trebuian încurajate

și altele, din ale căror taxe căile ferate urmează să realizeze un spor de venituri.

Din schimbările de tarif propuse, se speră să se realizeze, în favoarea căilor ferate,

un spor de circa 150—200 milioane lei,

care să acopere o parte din deficitul Regiei Autonome cfr.

Nouile tarife de mărfuri vor veni în discuțiunea celui mai apropiat consiliu de miniștri, această formalitate fiind ultima, înainte de a fi puse în aplicare.

Ki szállit élőállatot Olaszországba ?

D-Sale Dlui

Stan Vidrighin, Director General al C. F. R.

București

Vezérigazgató Ur!

A CFR Augias-istállójában Ön képviseli az erős kezűt, a meggyőződés harcos lovagjaként vasenergiával Ön próbál rendet, fegyelmet, európai gazdálkodást teremteni annál az intézménynél, amelynek a „küllalakja“ az a bizonyos portré, ahonnan a külföld elsősorban itéli meg az országot. Bizonyos, hogy a munka, amire vállalkozott Ön, nem a legháládatosabb mesterség, sőt: botlás nélkül ninesen ember, aki azt teljesíteni tudja, — Ön is ember, ha kiváló is, bizonyára téved Ön is, láthatjuk ezt abból, hogy támadják Önt is elegen.

Vezérigazgató Ur, — a mi feladatunk nem a támadás, a mi kenyérünk nem a politika. Tudjuk, — éppen az előttiünk fekvő példából, — hogy Ön a széles rétegekben visszatérést keltő ügyekről a leggyakrabban nem is bír előzetes tudomással. Ennek az ellenkezője technikai képtelenség. És mi most azért bátorkodunk Önt zavarni hogy jellemző példával rámutassunk a sok közül egy olyan intézkedésre, amelyet a CFR önhitt urai az Ön tudta nélkül tettek és amely a legsúlyosabban alkalmas arra, hogy a viszonyok javulásába vetett hitünket, az Ön munkájának eredményességét intenzíven veszélyeztesse.

A CFR hivatalos lapjának 1930. június 7-i, 495. számában megjelent a 82414. E. din 5.930. számú „Ordinul Circular“, amely értékes refakciákat biztosít azoknak az állatexportőröknek, akik Halmin keresztül havonta legalább 50 vagon élőállatot exportálnak.

Üdvös és üdvözlendő rendelkezés — volt. Az érdekeltek kellő módon üdvözölték is, fel is lélegzettek egy kicsit: végre egy kis kedvezmény, végre egy intézkedés, amely hivatott ténylegesen szolgálni a román érdekeket, amely valamennyire is, de lehetővé tette, hogy a román élőállat konkurrálhasson a külföldi agráralamok agyonpártolt felhajtásával a román kivitel legközelebbes és így legfontosabb piacain. Nagy vásárlások történtek ezen az alapon és...

A CFR hivatalos lapjának öt hétel későbbi, 1930. július 19-i, 501. számában megjelent a fentebb idézett „Ordinul Circular“ kiegészítése, illetve korrigálása: vissza az egész, tévedés történt, a refakcia csak azokat illeti, akik Halmin át Olaszországba exportálnak.

Valóban: derült égből a villámcsapás, amit a CFR adott a jobb kezeléssel, visszavette a ballal. Csakhogy...

Vezérigazgató Ur! Hirtelen nem tudjuk, hány román vállalkozás van, amely Halmin át élőállatot exportál, de tudjuk, hogy olyan, amely ezen az uton Olaszországba szállít, csak egyetlen egy külföldi érdekeltség létezik. Nem kívánunk e pillanatban ez irányban bővebben foglalkozni az ügygel és előzményeivel, miután hiszszük, hogy Ön be fogja vizsgálni azt, miként került a „helyreigazító“ rendelkezés a hivatalos lapba és be fogja látni a rendelkezés igazságtalanságát és indokolatlanságát. Ha pedig Ön erre a belátásra jut, hatályon kívül fogja írni gyorsan helyzetét a „rendelet-pótlékot“ és jogos jogaik-

ba helyezni a nagyszámu érdekelteket. Azaz: teljesíteni fogja azt a kérelmet, amelyet ezen sorainkkal egyidejűleg az érdekeltek kérvény formájában Önöz eljuttattak.

Ebben a reményünkben bizonyosak vagyunk. Ha azonban ennek valami akadályva lenne, — úgy szivesen fog ez ügyben a nyilvánosság előtt bővebb adatokat is szolgáltatni az

ARDEALUL ECONOMIC szerkesztősége.

Fizetésképtelenségek, kényszeregyezségek, csődök

A Proma temesvári zsinig- és paszomántgyár ellen a temesvári törvényszék elrendelte a csődöt. Tömeggondnok Bojin Péter dr. ügyvéd, helyettese Bojinca Kornél lett. A követelések benyújtási határideje szeptember 5., ezek hitelesítését szeptember tizedikére tűzték ki, míg a esődválasztmány szeptember 13-án ül össze.

A lieblengi Téglagyár Rt. ellen a temesvári törvényszék megnyitotta a csődöt. Csődtömeggondnoknak Jancu Sándor dr., esákovai ügyvédet nevezték ki, míg helyettese Kohn Rezső dr. lett. A követelések bejelentési határideje szeptember kilencedike, azokat szeptember tizenhetedikén hitelesítik. A esődválasztmány szeptember huszadikán ül össze.

Alter Gyuláné gyergyószentmiklósi rövidáru és textilkereskedő kényszeregyezségeket kért. Hitelezőinek 60 százalékos kvótát ajánlott fel.

Ioan M. Jilescu kolozsvári autókereskedő kényszeregyezségi tárgyalásán a hitelezők 80 százaléka a felajánlott kvóta elfogadása mellett szavazott.

A nagyváradi törvényszék Farkas Henrich vajkereskedő ellen saját kérelmére elrendelte a csődöt.

Bosnia Viktor aradi bórkereskedő 50 százalékos egyezségi ajánlatának kvótáját 60 százalékra emelte fel.

Stern Herman marosludasi rövid- és rőfősárkereskedő — mint megirtuk — nemrég magánegyezségeket kötött hitelezőivel Miután Stern Hermann a részleteket nem fizette, egyik hitelezője üzletét elárvereztette.

Rapid néven új információs iroda létesült Kolozsváron

Rummler Ernő a kolozsvári Rudolf Mosse hirdetőiroda volt igazgatója és Hoffmann István volt kolozsvári textilkereskedő Rapid cég alatt információs irodát nyitottak Kolozsváron.

A Dermata elárvereztette volt igazgatójának villáját

Hecht Richard a kolozsvári Renner bórgyár volt igazgatójának Rákóczi uton levő villájára a napokban tartották meg az árverést.

Az ingatlant 2 millió 250 ezer lejért a Dermata Művek Bőr- és Cipőgyár Rt. vásárolta meg, amelynek képviselőiben dr. Mikó Imre ügyvéd, a Renner bórgyár egyik jogtanácsosa jelent meg az árverésen. A Dermata az ingatlant vagy egyben, vagy parcellázva fogja értékesíteni.

Meghíusult az erdélyi kalapgyárak kartelleje

Az erdélyi és bánági kalapgyárak vezetői között néhány hét előtt tárgyalások indultak meg, melyek a gyárak kartellebe tömörülését célozták.

A kartell tizenkilenc kalapgyárat egyesített volna a piac fokozottabb kihasználására. Mivel a temesvári kalapgyárat nem sikerült a kartellbe való belépésre rábírnai, a tárgyalások végleg meghíusultak.

Se vor construi 30 locomotive in țară

In ultima sa ședință, Consiliul de administrație al căilor ferate a decis nouile lucrări cari urmează să se execute de către Regia autonomă c. f. r., în campania acestui an, lucrări ce se vor plăti din creditele deschise pe seama împrumutului extern.

Astfel s'a alocat suma de 29 milioane 900 mii lei pentru instalațiile de siguranță din stațiuni.

Aecste lucrări vor începe chiar de azi.

Reduceri de 50 la sută pe CFR.

Comitetul de direcție al căilor ferate a aprobat o reducere de 50 la sută din taxele tarifare, numai la înapoierea participanților la congresul și expoziția organizată de asociațiunea transilvăneană de studii care va avea loc la 4 Septembrie.

Participanții cari beneficiază de o reducere în baza carnetelor de identitate, tip cfr., nu vor mai beneficia de reducerea acordată mai sus.

Adunarea fabricanților de oțet

Fabricanții de oțet din Ardeal și Banat, protestând contra noului regim al spirtului, care le creiază inconveniente, au convocat pe toți fabricanții de oțet din țară la o adunare de protestare care va avea loc în București, la U. G. I. R.

Din partea fabricanților de oțet dela Arad va participa la adunare dl. Eugen Rácz, companist la firma „Reusz și Fiul” din Arad.

Uj árlejtsést tartanak a kolozsvári egyetem és klinikák tüzifa és szén-szükségletére

Megirtuk, hogy a kolozsvári egyetem és klinikák tüzifa és szén-szükségletének beszerzésére kiirt árlejtsést ellen a kolozsvári Transsylvania Tüzifaforgalmi Rt. felebbezést nyújtott be.

A felebbezés alapján az árlejtsést megsemmisítették és közelebbről új versenytárgyalást tartanak az egyetem és a klinikák tüzifa és szén-szükségletének biztosítására.

Csődben az Autólux Rt.

Az Autólux Rt. kolozsvári automobil cég ellen a törvényszék elrendelte a csődöt. Csődtömeggondnokul dr. Krausz Jenőt, helyettesül dr. Geréb Izsák kolozsvári ügyvédet nevezték ki. A követelések bejelentésének határideje szeptember 19., a verifikálást október 17-én eszközlik.

Élénk forgalom, számos üzletkötés jegyében kezdte meg működését a kolozsvári árutőzsde

Buza, tengeri, liszt, lóhere- és lucernamag a kereslet főtárgyai — A két első tőzsdenap üzleti eredményei

Termelők! Hozzatok termékeiteket a kolozsvári árutőzsdére, amely napi árakat fizet!

Az erdélyi gazdasági körök tiszteltendje folytatott küzdelmeinek eredményeként július 28-án, hétfőn délelőtt 10 órakor ünnepélyesen megnyitották a kolozsvári árutőzsdét, amelynek működéséhez nemcsak Kolozsváron, de az egész ország gazdasági életében nagy reményeket fűznek.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara dísztermét teljesen megtöltötte a megnyitó ünnepség közönsége, a különböző hatóságok képviselői és az érdeklődők nagy tábora. Képviseletették magukat a külföldi államok is kolozsvári konzulaik útján.

A megnyitó beszédek

A megnyitó ünnepséget Gherman Laurian, a tőzsde-egyesület elnökének expozéja vezette be, aki ismertette annak a 10 éves akciójának a történetét, amelyet a különböző gazdasági érdekképviseletek, elsősorban a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara Negruțiu F. Jon kamarai elnök vezetésével a kolozsvári tőzsdék érdekében folytattak. Bejelentette, hogy a kolozsvári árutőzsdének 128 beiratkozott tagja van és állandóan szaporodik a tagokul jelentkezők száma.

Pascu Valér, az árutőzsde elnöke ismertette a tőzsdeintézmény gazdasági jelentőségét, a különböző tőzsdék megalakulását és utalt arra, hogy a tőzsde működésének intenzívítása és eredményessége szorosan összefüggésben van a gyors és pontos szállítással. Elengedhetetlenül szükségesnek tartja, hogy tőzsdén kívül

Kolozsváron vámshabadraktárt állítsanak fel,

amely intézmény az importárúk elhelyezését könnyítené meg nagy mértékben és tenné lényegesen olcsóbbá.

Radeșiu Jon, a kolozsvári tőzsde kormánybiztosa a kormány üdvözlését tolmácsolta és annak a reményének adott kifejezést, hogy a kolozsvári árutőzsde működése elő fogja segíteni a súlyos gazdasági viszonyok ellenére is Erdély kereskedelmi és gazdasági fellendülését.

Tuffli R. Richard, helyettes-polgármester, a város nevében üdvözölte az árutőzsde vezetőségét és sikeres munkát kíván a tőzsde működéséhez. Mint a Sfatul Negustorese kolozsvári tagozatának elnöke, a Kereskedelmi Tanács kebelébe tartozó kereskedők nevében annak a reményének adott kifejezést, hogy a kolozsvári árutőzsde működése kedvező lesz az általános kereskedelmi életre.

Comșa Jonel szenátor, a kolozsvári értéktőzsde ideiglenes bizottsága, Martinovici, a mezőgazdasági kamara nevében üdvözölték a tőzsde vezetőségét, majd Negruțiu F. Jon kamarai elnök állapította meg elégtétellel, hogy a különböző gazdasági érdekképviseletek és a kamara 10 éves akciója eredményes volt és köszönetét fejezte ki

a külföldi államok jelenlevő konzuljainak a tőzsde iránt tanúsított érdeklődésükért és a megnyitó ünnepségen való megjelenésükért. Crisan a gyulafehérvári kereskedelmi és iparkamara nevében kívánt szerencsés és eredményes munkát a kolozsvári árutőzsdének.

Gherman Laurian tőzsdeegyesületi elnök zárószavai után a megnyitó ünnepségen megjelent közönséget gazdag büffével látta vendégül a tőzsde elnöksége, majd az iparkamara székházának első emeletén berendezett fő déli helyiségben megkezdte tényleges működését a kolozsvári árutőzsde.

Az első üzlet

Pop Sever tőzsdeszindikátus megnyitó szavai után elhangzott Klein Hugó, Hirsch Gyula és Barla tőzsdei hivatalos ügynökök eladási és vételi ajánlata.

Kereslet: 3 vagon buza (új), 2 vagon tengeri, 1 vagon liszt 30—70 beosztású, másfél vagon liszt 20—80 beosztásban, 10 vagon tűzifa, 10 vagon buza, 5 ezer gk. mák szeptember-október szállításra, ab Kolozsvár.

Kínálat: 1 vagon tengeri aug. 20-iki szállításra, 2 vagon árpa szeptember 10-iki szállításra, 10 vagon buza.

Az első tőzsdenapon a kereslet lényegesen élénkebb és tömegeesebb volt, mint a kínálat.

Tíz perc elteltével Pop Sever tőzsdeszindikátus hivatalosan kihirdeti, hogy a kolozsvári árutőzsdén létrejött az első üzlet. A vajda hunyadi Hunedoara mezőgazdasági múmalom 1 vagon 30—70 beosztású lisztet adott el ab kolozsvári állomás, Pascu Valér kolozsvári nagykereskedőnek, 8 lej 10 banis kilónkénti árban, továbbá másfél vagon 20—80 beosztású lisztet, augusztus szállításra, ab Aranyosgyéres 7 lej 90 bani kilónkénti árban.

Nincs vevő 110 hl. borra

Szász István, az Erdélyi Gazdasági Egylet alelnöke 110 hl. gyulafehérvári és sárdi bort kínált fel eladásra, de vevő nem jelentkezett.

Az első tőzsdenap üzleti eredménye

Az első tőzsdenapon regisztrált további üzletkötések a következők voltak:

Sternberg Izidor marosújvári kereskedő 1 vagon tengerit vett Weisz Sándor eladótól ab Balázsfalva, métermázsánként 360 lejes árban. Bárá Jósika János 150 métermázsas, gróf Béldi Ferenc 50 q, Edelstein Benedek pedig 30 q lóhere magot adott el a nagyszabenyi Verkaufshallenak ab Kolozsvár, december 31-ig történő leszállításra és mindenkori napi árakban történő elszámolással.

Heller Sámuel félvagon tengerit adott el a kolozsvári Albina

malomnak 380 lejes árban, ab Kolozsvár, a Banca Marmorosch, Blank et Co. áruraktárából.

Bartha Ferenc, a kolozsvári Ékszerkereskedelmi Rt. igazgatója 40 gr. tört aranyot vett grammonként 59 lejes árban.

A második hivatalos tőzsdenap

A július 31-én megtartott második tőzsdenap üzleti forgalma a következő volt:

Kínálat: két vagon tengeri, egy vagon 6. számú liszt, egy vagon zab.

Kereslet: 300 métermázsas buza, 400 métermázsas tengeri, 500 métermázsas buza, 10.000 métermázsas sörárpa. A sörárpában különösen élénk kereslet nyilvánult meg és Klein Hugó hivatalos közvetítő exportcélokra keresett nagyobb mennyiségű sörárpát, a kínálat azonban nem tudta kielégíteni az igénylést.

A második tőzsdenapon is megállapítható volt, hogy

a termelők még nem ismerték fel a kolozsvári árutőzsde jelentőségét.

A megnyilvánuló élénk kereslet hatása alatt 10—15 vagon gabonát és lisztet lehetett volna értékesíteni, a felajánlásokat azonban kereskedők és nem hivatalos közvetítők eszközölték, így viszonylag drágák voltak és ezért számos üzletkötés elmaradt. Ha a kolozsvári és a környéki termelők hozzászoknak ahhoz, hogy készleteiket magánközvetítők kizárásával egyenesen a tőzsdén ajánlják fel megvételre, úgy a kolozsvári árutőzsde forgalma feltétlenül élénkülni fog.

a termelők megkapják a rendes napi árakat,

anélkül, hogy a közvetítők jutaléka és díja drágítaná meg az árut.

A kolozsvári ékszerárúgyárak és ékszerkereskedők intenzív akciót indítottak, hogy a nyersarany a kolozsvári árutőzsdén szabad forgalom tárgya legyen. Az árutőzsde vezetősége megteszi a szükséges lépéseket a kormánytól, hogy a nyersarany is tőzsdei áru legyen a jövőben. Az ékszerárúgyárak és ékszerkereskedők azt kívánják, hogy külön tőzsdenapjuk legyen, amikor ügyleteiket lebonyolíthatják. Az akció előkészítésére a kolozsvári ékszerárúgyárak, ékszerkereskedők és aranyművesek a napokban értekezletet tartanak Kolozsváron.

A második hivatalos tőzsdenapon a következő üzletek, illetve vétetek és eladások történtek:

Eladtak egy vagon tengerit métermázsánként 300 lejes áron, egy vagon tengerit métermázsánként 400 lejes, egy vagon zabot métermázsánként 400 lejes árban, továbbá 30 métermázsas lóherét, 1500 métermázsas lucernamagot, 42 mázsa lóheremagot és 18 mázsa lóheremagot a folyó évi december 31-ig történő leszállításra és a mindenkori napi árban történő elszámolás mellett. Végül eladtak két vagon tengerit Bánffyhunyardra, métermázsánként 450 lejes árban.

Az első két hivatalos tőzsdenap megerősítette azt a reményt, hogy a termelők megfelelő beszerzése esetén a kolozsvári árutőzsde működése feltétlenül eredményes lesz.

Noui licitații forestiere

In 3 August 1930, ora 11 dimineața, se va ține licitație publică, cu oferte închise în localul primăriei Suceava, pentru furnizarea de 35 vagoane lemne de fag esență, tăietură din iarna anului 1929—1930, pentru spitalul Suceava.

In ziua de 8 August 1930, ora 9 dimineața, se va ține a treia licitație publică cu oferte închise și sigilate, în localul pirotehniei armatei, Cotroceni-București, pentru a se aproviziona cu 140.506 mc. scânduri de brad, diferite dimensiuni.

Condițiunile sunt prevăzute în caetul de sarcini Nr. 37 din 1930, care se poate consulta în orice zi de lucru, între orele 10 jum. — 12 din zi.

La data de 10 August 1930, ora 10 dimineața, se ține licitație publică cu oferte închise în localul tribunalului Hotin, pentru aprovizionarea tribunalului Hotin și judecătorilor din circumscripția acestui tribunal, cu cantitățile de lemne de foc, esență tare, după cum se specifică mai jos:

Tribunalul Hotin 99000 kgr. Judecătoria rurală Briceni 18 mii kg.; Judecătoria rurală E-dineț 14400 kgr.; Judecătoria rurală Lipeani 14400 kgr.; Judecătoria rurală Securenii 7200 kgr.; Judecătoria rurală Sulita 18000 kgr.; Concurenții caietului de sarcini po lua cunoștință de condițiunile, în orice zi, la grefa tribunalului.

Tribunalul Someș, în ziua de 12 August 1930, ora 9 dimineața va ține licitație publică cu oferte închise pentru a se aproviziona cu 821 mc. lemne de foc, esență tare, necesară, tribunalului, parchetului și judecătorilor din circumscripția tribunalului Someș și anume:

Trib. Someș 486 mc.; judecătoria Belean 36 mc. Judecătoria Gârbov 72 mc.; Judecătoria Gherla 117 mc.

Predarea lemnurilor se va face cel mai târziu până la 30 Septembrie a. c. și la localul fiecărei din autoritățile pentru cari se va face aprovizionarea.

Kályhaminta-raktárt rendezett be az Iris porcellángyár

Fischer Albert hutorgyára a Kólozsváron, Deák Ferenc uca 10. sz. alatt levő fiókját megszüntette.

A helyiséget az Iris porcellángyár bérelte ki és ott kályhaminta raktárt rendezett be.

A Westen zománcedénygyár ideiglenesen leállította üzemét

A WESTEN medgyesi zománcedénygyár üzemét a tultermelés és a fogyasztási krízis következtében ideiglenesen leállította.

Valószínűnek látszik, hogy a viszonyok változásával a gyár az őszi szezonban újlag megkezdí a termelést.

Banca Unio din Arad a obținut concordat preventiv

Decizia de declarare în faliment a băncii s-a anulat, acordându-se în principiu concordatul cerut

Decizia de declarare în faliment, pronunțată contra băncii „Unio” din Arad, ajungând în instanța de apel, s'a anulat, acceptându-se concordatul preventiv cerut.

In cererea de apel dl. Dr. Dante Gherman a arătat, că în concordatul solicitat

s'au oferit suficiente garanțe creditorilor

și astfel decizia de declarare în faliment a băncii devine iluzorie.

Banca „Unio” în cererea de conoconcordat a oferit creditorilor

o cotă de 61%, achitabilă în decurs de doi ani

cu o dobândă de 14%.

In urma sentinței Curtii de Apel din Timișoara, Tribunalul din Arad

a acceptat în principiu cererea de concordat solicitat

convocând la desbatere pe creditorii băncii pentru a-și da avizul decisiv.

U. G. I. R. protestează contra noului tarif de transport

Industriașii cer o nouă politică de transport

Comitetul de direcție al Uniunii Generale a Industriașilor din România, în ședința sa din 28 Iulie 1930. luând cunoștință de proiectul de tarif pentru transportul mărfurilor pe Cfr., constată cu multă consternare că Administrația Regiei Autonome a C. F. R. neținând seamă de depresiunea economică generală, care duce la

o scădere continuă a prețurilor

și lăsând fără considerație marea majoritate a propunerilor și obiecțiilor făcute atât de delegații Uniunii Generale, cât și de reprezentanții diferitelor categorii de industrii, prin noul proiect:

1. Sporește — aproape în mod general — tarifele produselor industriale indigene, consumate în țară;

2. sporește — aproape în mod general — tarifele materiilor prime industriale indigene sau străine;

3. reduce — aproape în mod general — tarifele produselor industriale străine, care concurează produsele similare indigene;

4. suprimă complect, fără nici o compensație, reducerile de 20 la sută pentru instalațiuni și 30 la sută pentru materii prime, de care se bucura industria indigenă pe baza legii încurajării;

5. suprimă complect reducerea de 45 la sută, compensându-o — numai în parte — prin tarife de stațiuni.

Comitetul de direcție al Uniunii Generale a Industriașilor din România, în calitate sa de reprezentant al întregii industrii naționale, ține de da-

torie sa de a atrage atențiunea guvernului, că în actuala criză economică, când industriașii din cauza lipsei de consumațiune,

sunt nevoiți nu numai să reducă producțiunea, dar încă să reducă zilnic prețurile produselor lor de cost,

Administrația căilor ferate — oricât de mari deficite s'ar încheia gestiunea ei — nu poate să întărească acoperirea acestor deficite printr'o urcare a tarifelor de transport a produselor industriale, căci a sporire a acestor tarife — după însăși părerea unora dintre conducătorii Administrației Centrale a Cfr. — va duce în marea majoritate a cazurilor la o diminuare a încasărilor.

Comitetul de Direcție al Uniunii Generale a Industriașilor din România socotește totodată că, în împrejurările de astăzi, când

industria indigenă din cauza dimping-ului străin, precum și din cauza reducerilor de vamă ce s'au făcut

și se vor mai face prin convențiile comerciale, are mai multă nevoie ca oricând de singura apărare pe care legea pentru încurajarea industriei naționale, i-o mai oferea prin diferențierea între tarifele de transport ale mărfurilor indigene, fără de cele străine.

Comitetul dă însărcinare dlui Președinte ing. C. D. Bușilă, ca împreună cu comisia compusă din dnii: ing. C. Orghidan, I. Marinescu, N. Butculescu, dr. V. Marcu, ing. Ion Ionică, ing. I. Bujoiu, D. Mo-

ciornită și dr. A. Bösörmenyi, să se prezinte de urgență, atât dlui Președinte al consiliului de miniștri, cât și dlor miniștri de resort și să protesteze în modul cel mai energetic

contra politiceii tarifare, ce Administrația Regiei Autonome a C. F. R. dorește să inaugureze prin noul tarif de transport,

arătând că industria națională în situația ei actuală nu mai poate suporta un nou spor de tarife și nu poate renunța sub nici un chip la reducerile de transport de cari se bucură pe baza legii încurajării.

Tot odată să intervină în modul cel mai stăruitor pentru ca modificarea tarifului de transport să se amâne,

spre a se restudia chestiunea în raport cu politica economică a țării

și în lumina actualei situații economice; iar chestiunea reducerilor de transport ce sunt acordate pe baza legii pentru încurajarea industriei naționale să nu fie abordată de cât atunci, când printr'o lege generală se vor stabili bazele politiceii industriale în cadrul politiceii generale economice a României.

Aradi céghivatali hirek

Az aradi törvényszék céghivatala a következő változásokat és új bejegyzéseket eszközölte:

Aradana Banca de Credit pentru Industrie și Comerț S. A. aradi cégnél dr. Moldováné szül. Silvia Florescu cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Intreprinderea de Construcții și Industrie de Piatră S. A. aradi cégnél dr. Beles Jenő igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte.

Aradi Telekértékesítő Rt.-nál Pop Dániel igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Confecția Intreprindere Industrială și Comercială S. A. cégnél Adler Andor igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte.

Berecz Gábor Kötöttáruipar céget a törvényszék bejegyezte. Cég-tulajdonos Berecz Gábor. Cégjegyző Ceyka Ferenc. Székhelye Arad, Str. Cantacuzino 30.

Aradi Általános Takarékpénztár Rt.-nál a törvényszék bejegyezte, hogy a bank részvénytőkéje 32 és félmillió lej, amely 65.000 darab 500 lej névértékű részvényből áll.

Nadlaca Takaréék és Hitelintézet Rt. Nagylak, felszámolását a törvényszék bejegyezte. Felszámoló: Dimitrie Răscău, Nicolae Morariu, Gheorghe Petrovici. Ugyanekkor az összes igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok cégjegyzési minőségét és jogosultságát a törvényszék törölte.

Industria Fagului S. A. Arad, cégnél Schmidt Tivadar igazgatósági tagságát és cégjegyzési jogosultságát a törvényszék törölte és helyébe bejegyezte Fülöp Bélát.

KOKSZ

I-a felsősziléziai és m.-ostrani, gar. 8000 kaloriával, ipari és központi fűtési célokra szállítja minden mennyiségben eredeti bányáárban

HAZAI BÉLA, CLUJ, Str. Reg. Maria 34. II. e.

Telefon 12-75.

Fakereskedőknek, viszonteladókknak külön árengedmény!

Insolvențe noi

In Arad s'a omologat concordatul preventiv al firmei Eugen Winternitz din Ara. Firma plătește creditorilor o cotă de 100%. Pasivele firmei sunt de 1.834.023 lei, iar activele de 2 milioane 60.077 lei.

In Brașov activele firmei comerciale de textile Antal și Dvorak insolventă, se cifrează la 1 milion 705.000 lei. Oferă creditorilor o cotă de 50 la sută, plătibilă în 24 luni.

In Cluj împotriva întreprinderii Sfinx S. A. Fabrică de Lacăte din Cluj, au cerut faliment uzinele Poldi Hütte din București, pentru 37.855 lei. Tribunalul va hotărî în zilele acestea.

In chestiunea de concordat a dlui Weiss Siegfried din Cluj, Asociația pentru Apărarea Creditorilor, a delegat în comisie firmele Dibela Cluj, Eugen Szabó Cluj și Industria de Lână Timișoara.

In Deva falimentul deschis împotriva lui Adolf Gergely, comerciant din Deva în lipsa de avere, a fost stins din partea tribunalului.

In Oradea s'a omologat concordatul preventiv al firmei Alexandru Klein et Co. din Oradea. Plătește creditorilor o cotă de 55 la sută, în 24 rate lunare.

S'a omologat concordatul preventiv al firmei Frații Klein din Oradea. Plătește creditorilor o cotă de 50 la sută în termen de doi ani.

Armin Friedmann, comerciant din Oradea a cerut concordat preventiv. Oferă creditorilor o cotă de 50 la sută în termen de 2 ani. Concordatul firmei a fost omologat.

In chestiunea de concordat a dlui Geza Székely din Oradea, s'a fixat o nouă dezbateră pe ziua de 7 August.

Banca Economică și Industrială din Sântana Nouă S. A. în urma convenției încheiate cu creditorii, și-a retras cererea de concordat. După retragerea cererii, tribunalul a deschis faliment împotriva băncii. Termenul anunțării creanțelor, s'a fixat pe ziua de 22 Septembrie. Verificarea va avea loc la 29 Septembrie. Mascurator dr. Alexandru Stoinescu avocat. Împotriva sentinței tribunalului a făcut apel la Curtea de Apel din Timișoara.

S'a omologat concordatul comerciantului Ludovic Heszler din Tg.-Mureș. Pasivele firmei sunt de 621 mii 798 lei. Plătește creditorilor o cotă de 50 la sută în termen de 24 luni.

In Teregova Veit Emil comerciant a cerut concordat preventiv cu active de 34.009 și pasive de 128.670 lei. Oferă o cotă de 50 la sută pe trei ani. Consfătuirea creditorilor va avea loc la 12 August.

In Turda Iakab Eugen, comerciant având active de 925.717 lei și pasive de 1.159.619 lei, a cerut concordat preventiv. Oferă creditorilor o cotă de 50 la sută, plătibilă în 18 luni. Delegația creditorilor se compune din: Industria Textilă din Arad, Bischitz F., Cluj și Leon Schmilovits București. Consfătuirea creditorilor se va ține la 9 August.

Feloldották az aradi Unio-Bank ellen elrendelt csődöt**Elvben elfogadták a pénzügyi kényszer-egyezségi ajánlatát**

A fizetésekre vált és kényszer-egyezséget kérő aradi Unio-Bank Rt. ellen, mint megirtuk, a törvényszék elrendelte a csődöt. A pénzügyi jogi képviselője Gherman Dante dr. az elsőfokú határozatot megfelelően a táblához az az indoklással, hogy az Unio-Bank által garantált kényszer-egyezség elfogadható volt. A temesvári ítélőtábla megváltoztatta az aradi törvényszék határozatát,

a csődöt feloldotta és utasította az aradi törvényszéket, hogy a pénzügyi kényszer-egyezségi ajánlatát vegye érdemleges tárgyalás alá.

Az Unio-Bank kényszer-egyezségi kérelmében felajánlotta hitelezőinek és betéteseinek, hogy két

eszkendő letétével visszafizeti a követelések hatvanegyszázalékát, sőt a betéteseknek a két évi időtartamra 11 százalékos kamatot is fizet.

A törvényszék a napokban megtartott újabb tárgyaláson ismétellen felülvizsgálta a pénzügyi által felajánlott garanciát és oly értelmű határozatot hozott, hogy

elvben elfogadja az Unio-Bank ajánlatát

és hogy a hitelezők értekezlete elé fogja bocsítani a pénzügyi által nyújtandó garanciákat. Amennyiben a hitelezők többsége elfogadja az ajánlatot, úgy az Unio-Bank kényszer-egyezsége sima lefolyású lesz.

Pantofarii din Arad au aderat la boicotul pornit contra fabricii „Renner” din Cluj**Pantofarii refuză pieile confecționate de fabrica „Dermata” din Cluj pe motiv că produsele fabricii sunt inconveniente**

Boicotul pornit contra fabricii de piele „Dermata”, fosta „Renner” din Cluj, continuă să se estindă luând proporții incalculabile. Astfel în ultimul timp la boicotul pornit contra fabricii „Dermata” s'au atașat și pantofarii din Arad, pe motiv, că fabrica desface și piei inconveniente.

Pantofarii de altfel sunt porniți contra fabricii „Dermata” și pentru motivul, că această fabrică le periclitează existența,

aruncând pe piață cu prețuri de dumping încălțăminte selecționate, prin cari se depreciază încălțăminte-

le solide confecționate de pantofari.

Pantofarii din Arad au hotărât să intervină și la comerțului de piei, ea să-și înceteze legăturile cu fabrica „Dermata”,

restituind și pieile din depozite, pe cari le au dela această fabrică de la care pantofarii refuză orice produse, boicotând și pe comerțului, cari țin mărfuri dela „Dermata”.

Boicotul pantofarilor din Arad se estinde asupra întregului județ, după boicotul declarat de pantofarii din Brașov și Oradea. Boicotul va dura până când „Dermata” va continua să desface cu prețuri de dumping încălțăminte selecționate.

Miért sürgetik a trösztök a román petrolumiparnak a nemzetközi kartelbe való kényszerítését?**Harmincöt százalékkal esett az idén a nyers kőolaj ára**

Világszerte nagy erőfeszítéssel fáradoznak a nagy petrolumtrösztök a nemzetközi kartelhálózat minél tökéletesebb kiépítésén, mert olyan hatalmas tultermelés mutatkozik kőolajárunkban, hogy

az idei év folyamán már 35 százalékkal esett a nyers kőolaj ára.

Különösen Oroszország egyre növekvő kivitele okoz nagy gondot a petrolumtrösztöknek. Így például az egyik nagy osztrák petrolumfinomító, amely tavaly ötvenezer tonna ásványolajtermék átve-

telére csinált Romániában kötést, az idén csak tizezer tonnát kötött, mert negyvenezer tonnát az olcsóbb orosz kínálat fedez. Oroszországon kívül ugrásszerűen emelkedik Mezopotámia és Batávia nyersolaj-kivitele.

Ilyen világpiacon helyzet mellett érthető a Standard-Royal Dutch öröködése a román petrolumtermelés redukálására. Ma már megállapítható, hogy a két affilált vállalaton kívül a többi kőolajtermelő nem fogadta el a tröszt ajánlatát. Most a trösztök hatalmas sajtókampánnyal akarják rá-

birni a román kormányt a petrolum kényszer szindikálizálására.

Utálnak arra, hogy a mai alacsony román kőolajárak mellett nem tudnak a román vállalatok a nagy tökebefektetéssel járó kracholásra rátérni, ami nélkül pedig gazdaságos termelés el nem képzelhető.

A trösztök türelmetlen havigon sürgetik a román petrolumiparnak a nemzetközi kartelbe való belekényszerítését.

A Dimineala azzal vigasztalja Romániát, hogy a termelés redukálása folytán konzerválódik Románia nyersolajkínése, mintha nem tudná, hogy a román nyersolajmezőknek csak egyhuszad része van eddig tökéletesen feltárva.

Nagyváradai céghivatali hírek

A nagyváradai törvényszék céghivatala legutóbb a következő társas cégeket jegyezte be:

Hollós & Co., férfiszabóság, Oradea. Közkereseti társaság, tulajdonosok: Hollós Gyula és Macha József.

„Agrária” S. A. pentru Comerț. Terménykereskedés, alaptőke 500.000 lej, amely 100 darab 5000 lej névértékű részvényből áll. Igazgatók: Weisz Ignác, Oradea és Weisz Zoltán Szalonta.

„Bitumen” Intreprindere Română de Asfalt și orice Pardosire S. A. Oradea. Alaptőke 8.000.000 lej, amely 800 darab 10.000 lej névértékű részvényből áll. Igazgatók: Cobic Richard, Hargitay Bertalan, dr. Papp János, báró Rudnyánszky Lajos, dr. Lazar Livius és Faragó Miksa.

Biblioteca Universala Intreprindere pentru răspândirea culturii Române, Popa și soții. Közkereseti társaság, tulajdonosok: Popa Teodor, Kovács István és Szántó Sándor.

„Globus” tipografie și papetărie, soția lui Iosif Hercz și Francisc Wollner. Közkereseti társaság, tulajdonosok: Hercz Józsefné, szül. Reichenberger Jozefa és Wollner Ferenc.

Birou de Inginer și Intreprindere Technică Calorifer, Fleischer și soții. Közkereseti társaság, tulajdonosok: Fleischer Andor mérnök, Goldberger Lajos, Varga József, Somogyi István és Gáspár Mihály.

A Müller Testvérek Kémiai Gyár Rt., Oradea igazgatóságának tagjai sorából törölték Kolner Árpádot és Kálmán Oszkárt.

DIANA

sós borszesz, vezérképvislet „GEA” KRAYER. Fő-
terakat Balkán Impex,
T I M I Ș O A R A.

Reglementarea exportului spirtoarei

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară prin care le face cunoscut că în conformitate cu art. 150 din legea asupra producției și desfacerii spirtoarei și băuturilor spirtoase, promulgată cu Inaltul Decret Regal No. 2351 din 26 Iunie 1930, și publicat în „Moni- prin care se reglementează exportul spirtoarei se dau următoarele instrucțiuni:

Spiritul rafinat de toate felurile, destinat exportului, trebuie să aibă o tărnie minimă de 95 grade (art. 141). Această se va vedea din autorizația dată de Minister. Autorizația de export se va libera de către Ministerul de Finanțe în urma declarației făcute de către Oficiul Central de Export.

Autorizațiunea de export ce se va elibera va indica neapărat cantitatea de spirt ce se exportă, exprimată în litri, tărnia lui în grade, fabrica de unde provine, precum și punctul vamal de unde urmează să se efectueze acest export (art. 150).

Vasele sau butoaiele cari se exportă trebuie să fie închise și sigilate la pornirea din fabrică. Constatarea cantității și tării pentru spirtul destinat exportului se va face la vama de ieșire în prezența șefului de vamă, a taxatorului însărcinat cu această operațiune și a asistentului său, a șefului de gară, precum și a reprezentantului poliției etc. al vămii. Constatarile făcute se vor înscrie într'un proces-verbal ce se va dresa de cei prezenți menționați mai sus, și întocmai în două exemplare, dintre care unul va fi oprit la vamă, iar al doilea se va înainta Direcțiunii Contribuțiilor din Ministerul de Finanțe.

Orice nepotrivire semnalată, contrarie autorizațiunei date, va fi raportată imediat Ministerului (Serv. Tarifelor), Direcția Vănilor. În cazul când între cantitățile de spirt scoase din depozit (fabrică) și cele ajunse la vama de ieșire, se constată diferență în minus,

această diferență va fi imputată la plata taxelor de consumație întreită în sarcina fabricantului expeditor (articulului 95).

Se vor întocmi lunar tablouri de cantitățile de spirt ce se exportă, tărnia și numele fabricantului de unde provine spirtul exportat, tablouri ce se vor înainta direcției vămilor.

Bejegyzték az aradi Credit Kereskedelmi Rt. céget

Az aradi Credit Kereskedelmi Rt. cégét a törvénysek bejegyezte. A vállalat részvénytőkéje 300 ezer lej, amely 600 darab 500 lej névértékű részvényből áll.

Az igazgatóság tagjai: Angele Jenő, Burza Cornel, Glesinger Jenő, Hartmann Kálmán, Lisssem Sándor, Moskovitz József, Schutz Jakab, Szentesi István és Zima Tibor.

A bukaresti agrárkonferencia nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket

Minden attól függ, hogy az ipari államok magukévá teszik-e a javaslatokat

hozta meg azokat az eredményeket, melyeket a tanácskozástól vártak.

Bár a Bukarestben tanácskozó delegátusok praktikus javaslatokat dolgoztak ki.

a kormányoktól fog függni, hogy ezeket a proposíciókat alkalmasnak tartják-e a megvalósításra és hogy azok az állami és egyéb ipari érdekekkel összeegyeztethetők-e?

A helyzet ugyanis az volt, hogy a döntés nem Bukarestben ment végbe, hanem az egyes államok központjaiban. Ez a megállapítás azonban a befejezett agrárkonferencia értékét nem szállíthatja le.

Első esetben fordult ugyanis elő, hogy a kisantant államai közül kettő a közös bajok orvoslása céljából egy asztalhoz ült Magyarországgal kiküldöttével.

A konferencia egyrészt arra irányul: hogy módot találjanak arra, hogy az európai ipari államok gabonaszükségletüket európai termelőkötől fedezzék. Erre feltétlenül szükség van, mint a román delegáció vezetője kijelentette:

„a huszonötödik órában” egységet kell létesíteni.

Az iparállamokat meg kell győzni arról, hogy csak saját érdekeiket mozdítják elő akkor, amikor az európai agrárállamokat előnyben részesítik és támogatják,

ez a megállapítás a konferencia alfája és omegája volt.

A nehézségek rendkívül nagyok. Ha minden egyes agrárállam gabonaértékesítő központot létesítene is, amelyek más központokkal kooperálnának, ezzel még nem sokat segítenének az általános agrárkrízisen, miután Németország öt éven át amerikai kötelezettségeket vállalt. Az államok különböző strukturájára való tekintettel egyenlő elveket nem lehet leszögezni.

A konferencia főfeladata az volt, hogy módot találjanak a gabonáárak megállapítására, azok stabilizálására és a mezőgazdaság rentabilitását is biztosítsák.

Az agrárvámok áremelést idéznek elő. Ha a három agrárállam gabonája árát most emeli, egy ez magasabb importárak alakjában jut kifejezésre. Ha a három agráráram a gabonáárát 50%-al emeli, úgy a csehszlovák mezőgazdák vámemelése nélkül árkülönbözetet érnek el.

Az agrárkonferenciával szemben

most az ipari államokon van sor, hogy mint importállamok magukévá tegyék az agrárállamok követeléseit

és azokat saját kereskedelmi és politikai irányzatukkal összehangzásba hozzák.

A dunamenti államok bukaresti agrárkonferenciája nem

Nemzetközi szövetkezeti kongresszus Bécsben

A szövetkezetek nemzetközi szövetsége tizenharmadik kongresszusát folyó évi augusztus 22—28 között Bécsben tartja meg. Ez a világszervezet negyven állam szövetkezeteit tömöríti s összesen hatvan millió tagja van. Ha figyelembe vesszük azt, hogy a szövetkezetek tagjai rendszerint családapák, úgy bátran állítható, hogy

a szövetkezetek nemzetközi szövetsége legalább 240 millió személynek az egyesülése.

A nemzetközi szövetség az utóbbi években a tengeren túl levő államokra is kiterjesztette működését s így ma már Japán, India, Délafrika s Ázsia nagy része is az érdekkörébe tartozik. Jellemző, hogy a farmerek kanadai szövetkezetei is csatlakoztak

ehhez a nemzetközi központhoz, amelyben tudvalevőleg a fogyasztási szövetkezetek vannak tulsúlyban.

A nemzetközi kongresszus gazdag tárgyalási programjának legkiemelkedőbb pontja:

a mezőgazdasági termények értékesítésének finanszírozása a fogyasztási szervezettel kapcsolatban.

Erről a nagyjelentőségű kérdéstről, amely ma valamennyi mezőgazdasági állam-kormányát és szakkörét foglalkoztatja, a manchesteri Sir Allen fog előadást tartani, ezenkívül ugyan erről a témáról a kanadai poolok igazgatója is értekezik.

Nagyon fontos előadás lesz az is, melynek tárgya

a hitelbe való árueladás modern rendszere.

A nemzetközi kongresszussal egyidejűleg a szövetkezetek nemzetközi szövetségének végrehajtó bizottsága és a központi bizottsága is ülést tart. Ezenkívül teljes ülést tart a nemzetközi biztosítási szövetkezet, a szövetkezetek anyagbeszerzési szövetsége, a szövetkezeti pénzügyek nemzetközi szövetsége. Különös érdekessége lesz a nemzetközi szövetkezeti napoknak a nemzetközi szövetkezeti asszonykonferencia, továbbá a szövetkezeti propaganda és a szövetkezeti sajtó konferenciája. A nemzetközi szövetkezeti központ ezen kívül rendszeres szokás szerint augusztus 16—23. között szövetkezeti iskolai tanfolyamot rendez.

Mindezekből az tűnik ki, hogy a program nagyon gazdag s változatos lesz. Eddig már mintegy nyolcszáz kiküldött jelentette be érkezését a világ minden részéből.

Nem oszlott még fel a nemzetközi vaskartel

A nemzetközi vaskartel a Párisban tartott tárgyalásai alkalmával a rud-, idom- és abroncsvas, valamint a durvalemezek kontingentálása tárgyában nem tudott megállapodásra jutni, aminek folytán ezekre a cikkekre nézve exportárakat nem határoztak meg, a félégyártmányokra és vasgerendákra érvényes árakat változatlanul hagyták.

A tárgyalásokat tovább folytatják, de azok kilátásai meglehetősen bizonytalanok. Az érdekelt vasművek állítása szerint az exportnak ilyen módon való szabaddá tétele még nem jelenti a nemzetközi vaskartel felosztását, de az érdekelték is bevallják, hogy a kartel tervezett konszolidálása igen nagy akadályokba ütközik. A kartel tudvalevőleg ideiglenes megállapodás alapján jött létre; néhány belga vasmű ezt a provizóriumot nem hajlandó meghosszabbítani, illetőleg a meghosszabbításhoz csak úgy akarnak hozzájárulni, ha részükre aránytalanul magas kvótát engedélyeznek.

A többi országok csoportjai a belgáknak ezt a követelését elutasították és éppen azokra az árucsoportokra nézve tették szabaddá a kivitel, amelyeket a szóbanforgó belga vasművek gyártanak. A tárgyalásokról kiadott kommuniké hangsúlyozza, hogy csupán az árak felszabadításáról van szó, a mennyiségekre vonatkozó megállapodások továbbra is érvényben maradnak.

Figyelem!

DREHER HAGGENMACHER KORONA SÖR ala PILSEN

rövidesen forgalomba kerül!

Transporturile de marfă expediate cu trenurile de persoane

Având în vedere că transporturile ce sosesc din străinătate, cu trenurile de călători și însoțite de scrisori de trăsură de mare iuteală, pe parcursul românesc nu pot fi expediate cu trenurile de călători, decât dacă se predau în stațiile de frontieră, cu buletine de mesagerii, direcțiunea generală cfr. face cunoscut că pentru a ușura tranzitarea acestor transporturi, se va permite expedierea, până la destinație, pe baza scrisorilor de trăsură originale, aplicându-se tariful de mesagerii și fără a se mai întocmi buletine de mesagerii.

A rămas stabilit că tariful de mesagerii se aplică în interior, la transporturile ce se predau spre expediere cu buletinul de mesagerii, iar la cele în trafic internațional, fie la sosire, fie la plecare, pe baza scrisorilor de trăsură de mare iuteală.

Complectarea tarifului de mărfuri cehoslovac

Direcțiunea generală a Regiei autonome cfr. face cunoscut că pe ziua de 15 Septembrie 1930, urmează să intre în vigoare un nou supliment la tariful de mărfuri cehoslovac român.

Acest supliment cuprinde nouele taxe aferente parcursului polon, noi taxe pe parcursul afară din România, tariful XVI, pentru expedierea tuburilor orde fier și tariful XVII pentru sacii de iută.

A dunai államok gabona-kivitele

A dunai agrárblokkra vonatkozó tárgyalásokkal kapcsolatban érdekes megvizsgálni a három érdekelt ország gabona- és malomtermékkivitelének adatait. A főbb cikkek közül a három ország a következő mennyiségeket exportálta a múlt évben:

	Az első számú szlopp Magyarország,	a második Jugoszlávia és a harmadik Románia exportmennyiségeit jelzi.	
buza	4,846.000	5,540.000	72.000
röps	1,152.000	—	1,560.000
liszt	2,681.000	106.000	82.000
tengeri árpa	804.000	1,669.000	3,744.000
zab	321.000	—	—
friss gyümölcs	482.000	495.000	—

bab 220.000 231.000 471.000
Jugoszláviából 4.100.000 q buza a Dunán letélc a nyugati államokba ment ki. Tengeriből 331.000 q, Ausztriába 238.000 q, Magyarországra transit. 12.000 q Csehszlovákiába, a többi szintén nyugatra irányult. A gyümölkivitel legjobb volt Ausztriába, Németországba és Görögországba.

A román tengerikivitel legnagyobb részét Németországba és a nyugatra irányult.

A három ország gabonafesleége tengerivel együtt évente 40 millió métermázsa.

Csehszlovákiában a gömbfapiac árai alkalmazkodnak a fűrészfapiac viszonyaihoz

Csehszlovákiában a fapiac általános irányzata a nyári idénynek megfelelően nyugodt, az üzlet csekély keretek között és rendkívül nyomott árak mellett mozog. A fenyőgömbfa-üzlet kisebb kötésekre korlátozódik.

Németországi viszonylatban csak árengedmények árán lehet kisebb üzleteket kötni.

A belföldön a gömbfaüzlet csekély, Szlovénkóban és a történelmi országokban alig kötnék figyelemreméltó üzleteket. Az árak nagyjában a gömbfapiacra alkalmazkodtak a fűrészfapiacra beállott változásokhoz, mivel már csak ezen

az alapon lehet üzleteket kötni. A külföldi papirgyárak termelési válsága következtében a szlovén-szkói papirosfapiac irányzata meg lehetőséget nyújt. A túlelű fűrészfapiacra az üzlet alakulása, az idénynek megfelelően meg lehetőséget nyújt.

A kis szükséglet fedezése körül számos fatermelőcég versengése alakult ki, mivel a fűrésztelepek készletei még mindig jelentékenyek.

Építési célokra alig vásárolnak fűrészt fát. A fakiskereskedők eddigi tartózkodó magatartása után számolni lehet azzal, hogy

a legközelebbi időben megkezdik bevásárlásaikat, amitől egyrészt az árakulakulás javulását várják, másrészt remélik, hogy ezek a bevásárlások hozzá fognak járulni a fűrésztelepek készleteinek leapasztásához.

A németországi exportüzlet még mindig nem öltött nagyobb arányokat, mivel Németországban aránylagosan kicsi a szükséglet, amelyet részben más relációban, kedvezőbb körülmények között lehet fedezni.

A magyarországi üzlet az eddigi nivót megtartotta és remélik, hogy a közeljövőben javulni fog. A lombfaüzlet exportviszonylatban nyugodt.

Societatea Comercială de Credit din Arad și-a înregistrat firma

Societatea Comercială de Credit din Arad și-a înregistrat firma cu un capital de 300.000 lei, având în consiliul de administrație pe d-nii: Eugen Angele, Cornel Burza, Eugen Glesinger, Coloman Hartmann, Alexandru Lisse, Iosif Moskovits, Jakob Schütz, Stefan Szenesi, și Tiboriu Zima.

60 százalék kvótát fizet a Dévai Takarékpénztár Rt.

A Dévai Takarékpénztár Rt. fizetéseketelensége ügyében a törvényszék határozatot hozott, amelylyel elvben elfogadta a bank kényesszeregyezési kérését.

A fizetéseketelenségen pénzüzet 2 év alatt fizetendő 60 százalékos kvótát ajánlott fel hitelezőinek.

A törvényszék augusztus 16-ra hívta össze a hitelezők értekezletét.

Importanța Bursei de Mărfuri din Cluj

Schițată la deschiderea bursei din Cluj de dl. VALER PASCU

Domnilor, după ce am ascultat expunerea istorică a înființării Bursei de Mărfuri, din Cluj, din partea dlui Președinte al Asociației Bursei, îmi iau voie să schitez în cadrele unui interval de timp ce mi poate sta la dispoziție cu ocaziunea prezente a deschiderii, câteva lucruri mai însemnate în legătură cu înființarea și dreptul la viață a Bursei noastre.

În acest scop am grupat câteva capitole și ca prima însă voi trata întâiu despre rostul existenței burselor în general. Ca să rămân la definițiunea legiuitorului român în ce privește rostul înființării burselor în general îmi permit să citez din legea burselor art. 1 și care sună astfel:

„Bursele sunt instituțiuni publice create în scopul de reuni pe comercianți, industriași, bancheri, producători, și asiguratorii, în vederea negocierii valorilor publice și private a monedelor, devizelor, mărfurilor, produselor, închirierii vaselor, devizelor, și mărfurilor produselor, închirierii va-

selor și acoperii riscurilor de tot felul”.

După definiția mea de negustor practicant înțeleg că bursa este un târg ca orice târg obișnuit în care se negociază cantități însemnate de mărfuri prin simpla prezentare a probelor și definirea cantităților, fără ca aceste mărfuri să fie aduse în târg de către posesorii lor, cauzându-și considerabile cheltuieli de transport.

Prin natura sa specială bursa poate negocia și mărfuri încă neexistente ca d. e. cantități de produse agricole din recolta viitoare, ținând seamă astfel și de posibilitățile reușitei acestei recolte. Fiindcă încheierea afacerilor comerciale de obicei se face pe baza unei oferte respective a unei cereri, de atins se înțelege că Bursa poate întruni mai bine decât un târg obișnuit, nivelarea prețurilor dintre ofertă și cerere.

Importanța burselor a evoluat cu timpul. Natural că bursele au ajuns la importanța lor de azi, numai în epoca modernă a negoțului în stil mare — totuși trebuie să amintim, că și negustorii din secolele trecute au cunoscut afacerea negocierilor în locuri de întruniri ocazionale ca d. e. târgurile periodice di Geneva, Veneția, Marsilia, Barcelona etc., când se negociau îndeosebi efectele marilor firme negustorești — date drept contravaloare a

mărfurilor cumpărate de ei. După unii cuvântul Bursă derivă dela cuvântul grecesc „Bursa“ ce înseamnă o pungă de bani confecționată din piele, semn trecut de altfel mai târziu și ca insignă de vad comercial al vestitei case Van der Burs din capitala Flandrei (Brugge) unde se întâlneau în veacul al 15-lea cei mai de seamă negustorii din toate părțile Europei în vederea încheierii afacerilor lor.

După ce în acele vremuri târgurile de bursă se făceau sub cerul liber — prima clădire de bursă în senz adevărat se clădește în Antwerpen în anul 1511, care servește apoi ca bază la înființarea altor burse ca cea din Toulouse în 1549, Londra 1566. În secolul al 16 lea cuvântul bursă era deaj în deobște cunoscut când relativ mai târziu se înființează Bursa din Frankfurth (a. m.) sub protecția casei de Rothschild. Au urmat pe rând toate țările din Europa centrală și orientală și vedem înființându-se una după alta bursele, Viena, Budapesta, Braïla București și mai nou bursele din capitalele provinciilor României de astăzi.

Adevărata importanță a burselor în viața economică modernă începe însă deodată cu înzestrarea țărilor prin căi ferate de comunicație. Vom observa că de aci înainte orice tranșacțiune mai mare econo-

mică s'a făcut numai prin ajutorul burselor. Aci putem clasa orice plasare de împrumuturi ale statelor mai ales când se războiau — apoi plasarea prin bursă, a acțiunilor societăților de căi ferate, cari puteau la rândul lor prin luarea acestor credite prin burse să intensifice opera lor de clădire.

În avântul marelui progres tehnic și economic din ultimii 100 de ani nu odată s'a întâmplat însă că prin burse s'au prăbușit multe averi și că efectele acestor prăbușiri au avut pepercursiuni dezastruoase asupra situațiunii economice a diferitelor țări căzute pradă speculațiunii dela Bursa din Newyork, au cauzat dezastrul economic din Brazilia și prin aceasta scădere a prețului la cafea principalul produs al Braziliei — preț care a scăzut cu 150% în timp de câteva luni.

Cu toate acestea însă putem afirma că avantajele produse de speculațiunii de rea credință dela diferitele burse sunt disparente față de enormele servicii ce le aduc ele economiei mondiale. Așa astăzi nici nu mai putem vorbi de o plasare a unui important împrumut fără concursul burselor.

Rămâne prin urmare definitiv stabilit că bursa este o asociațiune a unor negustori sau producători cinstiți și nici decum nu o putem numi o întrunire de speculanți frauduloși

Aprovizionarea C. F. R. cu materiale

Cu privire la aprovizionările, prin casele de regie, direcțiunea generală a căilor ferate a pus în vedere tuturor gestionarilor săi că nici o cumpărare de materiale, plătită din casele de regie, nu va fi recunoscută, dacă factura originală a furnizorului n'a fost trimisă în prealabil, spre notare, biroului local de contabilitate a materialelor, în baza căruia funcționează organul care a provocat cumpărarea.

Toți deținătorii de case de regie cfr., vor recontrola actele justificative, ce au asupra lor și se vor conforma acestei dispozițiuni.

Casa de Păstrare din Deva plătește o cotă de 60 la sută

Insolvența Casă de Păstrare din Deva oferind creditorilor o cotă de 60 la sută, achitabilă în decurs de 2 ani, a obținut concordat preventiv în principiu, urmând, ca a desbateră din 16 August la care s'au convocat creditorii să se decidă definitiv asupra concordatului cerut.

Crespi înființează o fabrică de ață în Timișoara

Senatorul italian Crespi, mare fabricant de ață, zilele aceste a fost la Timișoara, unde intenționează să înființeze o fabrică de ață.

Senatorul Crespi s'a decis să înființeze fabrica de ață în România în urma pierderilor, pe cari le-a suferit cu reprezentanțele sale „Grünfeld și Nordmann” din Timișoara și Hirsch din Arad.

Milyen ujításokat léptetett életbe a módosított kényszerjegyzési törvény?

A Monitorul Oficial julius 4-én megjelent 146. száma közli a módosított, új kényszerjegyzési törvény szövegét. A törvény lényegesebb változásai és fontosabb újításai a következők:

Legkisebb kvóta 60%, ha a fizetések 2 év alatt, 80%, ha a fizetések 2 és fél év alatt és 100%, ha a fizetések három év alatt történnek. A fennmaradt tartozás után 7% kamattal fizetendő az egyezségi kérés benyújtásától számítva. A törvényes az elvben való elfogadás alkalmával ideiglenes kontroll-bizottságot nevez ki 1—3 taggal, akik díjmentesen ellenőrzik az adós üzletmenetét. A befolyt pénzeket a Banca Nationalánál, vagy a pénzügyigazgatóságnál kell, — az

üzlet folytatásához és az adós családjának fentartásához szükséges összegek levonása után, — létbe helyezni.

A bizottság csak a szavazásig működik. Ekkor új bizottság választatik a hitelezők belátásától függően, tehát fakultative.

Ha a kihirdetésekor az elvben való elfogadás még nem történt meg, úgy az új törvény nyer alkalmazást és a kérvényeket tíz nap alatt, az ajánlattal együtt ki kell egészíteni és módosítani. Ha azonban a kérés ekkor elvben már elfogadtatott, úgy csupán a kontroll-bizottság alkalmaztatik. Ha pedig a szavazás is megtörtént, akkor a régi törvény szabályai irányadók.

Timișoara cerută să fie declarată port

O delegație formată din d. Sever Bocu, directorul ministerial al Banatului, Popovici și Liviu Faur, directorii comerțului și industriei din Timișoara, Leucuța, deputat, prelatul Blăscovici, președintele Reuniunii agricole șvăbești din Banat, profesor Andras și Ciuhurel, s'a prezentat dlui Mihail Manoilescu, ministrul lucrărilor publice și al comunicațiilor, spre a-i cere ca

Timișoara să fie declarată port

și astfel să beneficieze de tariful redus pentru transportul cerealelor, ca și porturile Brăila și Constanța.

D. Manoilescu a răspuns delegației, că triflul pentru transportul cerealelor s'a modificat și că după modificările aduse costul cerealelor se va reduce cu mult față de cel în vigoare azi.

Delegația s'a declarat mulțumită de răspunsul primit.

Cu acest prilej, s'au adus la cunoștința dlui ministru al co-

municațiilor greutățile ce le întâmpină comerțul și industria bănățeană la export, din cauză că vitele noastre nu sânt tolerate de guvernul jugoslav să treacă în tranzit pe teritoriul său, spre Italia, iar trecerea șlepurilor noastre pe porțiunea jugoslavă a canalului Bega e supusă unor taxe atât de mari încât utilizarea acestuia e aproape imposibilă.

Lipsind o înțelegere între Statul nostru și cel jugoslav cu privire la tranzitul vitelor.

Acestea sânt îndreptate spre Italia pe o tută ocolită: prin Cehoslovacia și Austria, făcând ca cheltuielile de transport să se ridice cu circa 10.000 lei la vagon, din cauza celor 500 km. în plus ce le parcurește aceste transporturi pe drumul acesta.

D. Manoilescu a răspuns delegației, că această importantă chestiune pentru dezvoltarea economiei vitelor din Banat, va fi desbătută în conferința economică româno-jugoslavă și că, de sigur,

se va da o soluție favorabilă,

întrucât și guvernul jugoslav are interesul ca tranziturile românești să fie îndreptate pe căile sale ferate.

Uj ipartelepét létesít Kolozsváron a Mărășesti Vegyipari Rt.

A Mărășesti Vegyipari Rt. kérest nyújtott be a kolozsvári városi tanáshoz, amelyen a javítóintézet mellett esont, szaru, köröm és állati szőrök feldolgozására ipartelep felállításának engedélyezését kérte.

sau jucători de valoare la noroc, cum unii economiști au încercat să scadă importanța bursei.

Judecând viața Burselor din acest punct de vedere voi aminti că membrii burselor din toate țările se recrutează numai din elita negustorimii și a industriașilor. Vom vedea că diferitele țări au legiferat chestia burselor după importanța ce le-a dat și impunând prin legi speciale condițiuni severe în ce privește alcătuirea burselor. Voiu trece numai sumar peste condițiunile mai multor burse cu renume în ce privește înscrierea membrilor și vom vedea cum toate țările cu administrațiune modernă au căutat să elimineze din sânul burselor elementele dubioase ca escroci, falși, răi plățitori etc.

În Austria d. e. pt. înființarea de burse se cere aprobarea colectivă a Ministerului de Finanțe și a celui de Industrie și Comerț. Ea funcționează sub directul control al Statului. În Franța asemenea se admit înființări de burse numai cu aprobarea organelor de stat.

În Germania pe lângă controlul statului mai funcționează pe lângă fiecare bursă și o comisiune de onoare care judecă din caz în caz abaterile din punct de vedere moral. În mod special amintesc bursele din Anglia unde ele sunt instituțiuni particulare și statul n'are nici un amestec în conducerea

lor.

Totuși la aceste burse controlul este mai sever decât la ori cari din bursele mondiale și astfel este interesant de remarcat că la cea mai mare bursă din Londra pentru a fi primit ca membru trebuie să poșezi recomandatie a cel puțin 3 membri cari și ei la rândul lor trebuie să aibe o vechime de cel puțin 4 ani în bursă și cari prin recomandatia lor garantează în mod solidar că vor plăti o eventuală despăgubire de 400 funți eng., adică cca 320.000 lei în cazul dacă noul membru recomandat de ei va deveni insolvent în primii 4 ani al activității sale. Bursa din Liverpool este soc. an. și nu poate negocia nimeni în ea decât acționarul. Bursele din America sunt organizate la fel ca cele din Anglia, se recere însă a fi cetățean American și să ai 21 ani impliniți.

Din cele mai sus reiese clar că viața unei burse este strict legată de caracterul elementelor ce o compun și deci cred că nizația -fă,ut-t-

este util să amintesc și câteva chestiuni de directive din organizația bursei noastre. Membrii ei trebuie să fie comercianți sau industriași cu firma lor înscrisă la tribunal, pot fi și producători mai de seamă cari se ocupă în mod obișnuit cu negocierii în stil mare. Art. 16 din legea noastră prevede sancțiuni f. grave și reglementează

prin măsuri drastice situația membrilor bursei — excludând în general cei ce contravin la reputația de negustor cinstit.

Având în vedere că bursele servesc în general același scop și urmăresc aceeași țintă de a ușura încheierea afacerilor comerciale, dela sine se aseamnă f. mult. Incepând dela primele organizațiuni de burse din apus cari trecând prin evoluțiuni de mai multe secole sau adoptat dela ele rând pe rând normele de funcționare în ordinea vechimei. Așa bursele mai noi au studiat și împrumutat legile, statutele, regulamentele, uzanțele generale și speciale a burselor mai vechi, modificând ceace în mod special era trebuincios pentru noua bursă. O bursă cu un trecut îndepărtat și care și-a format un vad renumit, va putea deci servi ca o model organizațiunilor mai noi.

Asociațiunea bursei noastre funcționează pe baza legii burselor din 1929 și se compune deocamdată din 128 membri înscriși din toate ținuturile Ardealului. Cereri de noi înscrieri sosesc zilnic ca dovadă de interesul mare ce-i poartă negustorimea din Transilvania. Bursa noastră de mărfați se administrează prin două organe principale și anume de:

a) *Asociațiunea Bursei, care se întrunește de 2 ori de an și*

b) *Comitetul Bursei, care*

se compune din 16 membri aleși. Acest comitet care se întrunește ori decâte ori cere nevoie sau cel puțin de 2 ori pe lună, conduce de fapt și de drept toate agendele bursei, și legea îi impune o serie de obligațiuni. Hotărârile acestui Comitet sunt duse la îndeplinire de către președintele ei ajutat de cancelaria bursei a cărei șef este secretarul numit prin decret regal.

Frecvențarea bursei este admisă numai membrilor Asoc. Bursei, mijlocitorilor oficiali precum și suplinitorilor și persoanelor admise temporar a intra contra achitării taxelor de intrare. În Bursă nu pot intra o serie de persoane cari prin natura lor sunt excluși de a încheia afaceri, din acestea amintim minorii, falșii, condamnații, mijlocitorii oficiali destituiți.

Finanțarea se face în conformitate cu prevederile legale, Bursa își acoperă cheltuielile din diversele venituri ce-i asigură legea din cari cele mai principale sunt: cotizațiile membrilor, taxele timbrului un proporțional al bursei, taxele asupra judecării proceselor în materie arbitrală. Întrucât veniturile ei n'ar acoperi cheltuielile în conformitate cu legea Camera de Ind. și Com. va aloca din bugetul său sumai aferentă pentru acoperirea acestor cheltuieli.

Stărsitul va urma.

Crespi olasz cég cérnagyárat létesít Temesváron

Crespi olasz szenátor és cérnagyáros a napokban Temesvárra érkezett, ahol részvénytársaságot akar összehozni cérnagyár megalkotására.

Crespi szenátor, — mint ismeretes, — a Grünfeld és Nordman temesvári, valamint az aradi Hirschfeld-cégnél nagy összegekkel károsodott, ezért most elhatározta, hogy szakít a képviseleti rendszerrel és Romániában gyárat létesít.

Mezőgazdasági szemle

cimen új gazdasági havi folyóirat indult meg dr. Nagy Endre gazdasági titkár szerkesztésében Dé-sen. A lap felőleli nagy válsággal vivődő mezőgazdaságunk összes ágazatait. Nyílt és bátor hangon keresi a kibontakozás útjait, melyek érdekpontjába a gazdasági tudás fokozását és a gazda szervezkedését állítja. A lap tulajdonosa Schöppner Sámuel nyug. szőlészeti és borászati felügyelő, aki önzetlen munkálkodásával úgy a magyar, mint szász gazdák között eddig is nagy tiszteletnek, általános szeretetnek örvendett.

Az aradi cipészek is kimondották a bojkottot a Renner bőrgyár ellen

Börkereskedőktől csak akkor vásárolnak, ha nem tartanak Renner-bőrt — A bojkott oka a selejtes bőr árusítása

Az évről-évre fokozódó gazdasági krízis mind erősebben érezteti hatását a romániai piacon. Kirívó példája ennek az erdélyi és bánági cipőgyárak súlyos krízise, amely az utóbbi esztendő folyamán számos, néhány évvel ezelőtt még sok milliót profitáló cipőgyárat sodor a csőd szélére. A cipőgyárak ugy védekeznek a fogyasztási krízis súlyos veszedelem ellen, hogy hatalmasan megnövekedett raktárak anyagának selejtes részét a piacra dobják, a selejtes áruért minimális összegeket számítanak és így próbálnak forgalomra szert tenni. Ezt a rendszert legnagyobb arányban a kolozsvári Dermata (Renner) bőr- és cipőgyár kultiválja. Románia számos városát

valósággal elárasztották a selejtes kolozsvári cipőkkel,

amelyeket természetesen a leszegényedett városi lakosság szívesen vásárol, mert a parti-árut minimális áron adják.

A hatalmas tömegben piacra dobott olesó gyári cipők csaknem lehetetlenné teszik a sok ezer erdélyi cipészparosnak a megélhetését. A cipőgyárak versenyével szemben az erdélyi cipészek

bojkottot hirdetnek a kolozsvári Renner gyár ellen.

A bojkottot Nagyvárad, Szatmár és Brassó cipészei után az aradi cipészparosok is kimondták. Sok tekintetben indokolja a cipészek védekezési módját az a körülmény, hogy a kolozsvári Renner gyár nemcsak cipő-, hanem bőrgyár is, e nemben legnagyobb üzemi Erdélyben és bőrgyártmányainak legnagyobb részét azok az erdélyi cipészparosok vásárolják, akiket a Renner-gyár cipőosztályának selejtes termékei és azok a dumping-árak, amelyekért ezeket a cipőket vesztegetik, a legnagyobb inségbe döntenek.

Az aradi cipészek gyűlése a legerőteljesebb bojkott állás-

pontjára helyezkedett. Kimondta, hogy ne csak új rendeléseket ne tegyenek a kolozsvári gyártól, hanem

a raktárakban levő Renner bőrt is küldjék vissza.

Az aradi cipészek mozgalma Arad megye egész területére kiterjedt és a cipészek merev álláspontja szerint mindaddig tartani is fog, amíg a kolozsvári bőrgyár be nem szünteti az olesó cipők árusítását.

A nemzetközi tojáspiac helyzete

A tojáspiac nemzetközi helyzete a hét folyamán ismét javult. Németországban ugyan a fogyasztás nem nagyarányú, de a kínálat esőkként folytán az árak mégis emelkedtek. A külföldről egyre jobb minőségű árak érkeznek, amely a belföldi tojás árát lenyomta. Általában az érdeklődés-importhoz iránt észrevehetően javult. Az áremelkedés tartózkodásra készítette a nagykereskedelmet, miután nem biznak a fogyasztóközönség teljesítőképességében. Nemesak Berlinben, hanem Frankfurtban is javult az irányzat, míg Hamburgban a kereslet nem tudott lépést tartani a kínálattal, így az árak változatlanok maradtak.

Bécsben dacára a kis fogyasztásnak szintén emelkedtek az árak, miután az időjárás hűvösebbre fordult.

Franciaországban szintén javult a piac, a kínálat esőkként.

Svájcban emelkedő az irányzat. A kínálat közepes, a kereslet kielégítő.

Olaszországban kielégítő a kínálat, míg a fogyasztás gyenge és a piac kissé nyomott.

Londonban javuló az irányzat. A felhozatal közepes és a hangulat kellemesebb. A teatojás nagy tucatonként 9 pennnyel, a normál tojás 3 pennnyel emelkedet. A kilátások kedvezőek.

A termelő államok közül Dániában a termelés esőkként, az árak javultak és kedvezőbb irányzatra van kilátás. A holland piac is barátságosabb és a kedvező kereslet hatása miatt az árak javultak.

Svédországban szintén esőkként a termelés, míg a kereslet kedvező, az árak itt is emelkedtek.

Lengyelországban azonban még mindig gyenge a kereslet és a bevásárlási árak ennek folytán esőkkéntek.

Belgiumban kedvező kereslet mellett emelkedtek az árak.

Romániában változatlan árak mellett esőkként kínálat és gyenge kereslet jellemzi a piacot.

Jugoszláviában a kínálat még mindig esőkként és a kedvezőbb keresletre az árak javultak.

Magyarországon magasabb bevásárlási árakat eredményezett a külföldi piacok irányváltozása és a belföldi központokban 7.5—8 fill. közötti árakat fizettek.

A Temesvári Gyapjuipar Rt. fióközleteket létesít Erdély és a Bánát nagyobb városaiban

A temesvári Gyapjuipar Rt. eddigi képviseleti helyén nyílt üzlettel fiókokat állít fel.

A kolozsvári fiók a Deák Ferenc uca 38. szám alatt augusztus 1-én nyílt meg. Vezetője Bereznyai Béla fiókgazdától ranggal, aki eddig a Gyapjuipar Rt. kolozsvári, illetve erdélyi képviselője volt.

COTA OFICIALĂ A BURSEI DE MĂRFURIDIN CLUJ

Operațiuni dela 28 Iulie 1930

Felul márfei	Vânzător	Cum-părător	Cantitatea în kg.	Calitatea	Locul de predare	Livrarea	Pretul per 100 kg.	Pretul total
a) Transacțiuni efectuate:								
Făină de grâu	Moara Sistematică „Agricolă”, Hunedoara	Valer Pascu, negustor, Cluj	10.000	30/70	Franco gara Cluj, excl. saci	15/VIII 930	810	81.000
Făină de grâu	Moara Sistematică „Agricolă”, Hunedoara	Valer Pascu, negustor, Cluj	15.000	20/80	Franco gara Câmpia Turzii	15/VIII 930	790	118.500
Porumb	Weis Alexandru, Cluj	Sternberg Izidor, Uioara	10.000		Franco vagon Blaj	Prompt	360	36.000
Porumb	Heller Samu, Cluj	Moara Albină, Ciuj	5.000		Franco magazie Cluj	Imediat	380	19.000
Tărâțe de grâu	Moara de Aburi Dej	Heller Samu, Cluj	150.000		Ab vagon Dej incl. saci	Aug.-Dec. 1930 lunar 30.000 kg.	205	307.500
Aur	Heller Samuel, Cluj	Soc. Com. de bijuterii S. A., Cluj	40 gr.	zdrobit		Prompt	59	2.360

b) Transacțiuni înregistrate:

Sămânța de trifoi	Br. Jósika Ioan, Cluj	Verkaufshalle, Sibiu	15.000		Ab Cluj	30/XI 1930	Pretul de zi la predare	
Sămânța de trifoi	Gr. Béldi Ferenc	Verkaufshalle, Sibiu	cca 5.000		Ab Cluj	30/XI 1930	Pretul ne zi la predare	
Sămânța de trifoi	Edelstein Benedek și soția	Verkaufshalle, Sibiu	3.000		Ab Cluj	30/XI 1930	Pretul de zi la predare	

Cereri:

3 vagoane grâu nou, prompt
10 vagoane grâu nou, prompt
2 vagoane porumb, prompt
10 vagoane lemne de foc prompt
5000 kg. mac livrare pt. Septembrie și Octombrie

Oferte:

1 vagon porumb livrabil 20 Aug. 1930
Lei 40.000 ab gara de predare
2 vagoane orz livrabil 10 Sept. 1930
Lei 28.000 ab gara de predare
10 vagoane grâu (nou) prompt
Lei a vagon 47.000 ab gara Salonta

Observațiuni:

Tendința: Urcarea prețurilor
Ofertă: Redusă
Cerere: Nare

Cluj, 28 Iulie 1930.

Sindicul Bursei:
(ss) Sever Pop

Secretarul Bursei:
(ss) N. Căciula

A H É T

*

A Háromszék megyében lévő olthé-
vizi szeszgyárat, amelynek bérleje ed-
dig Salamon Mór volt, Mester és
Hirsch vállalkozók bérleték ki.

A kolozsvári detail-fakereskedők
körében mozgalom indult meg a szak-
mai kartel létrehozása érdekében. A
kartel megalapítására vonatkozó tár-
gyalások folyamatban vannak és si-
keresen haladnak előre.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

A kolozsvári katonai helyőrség pa-
ranesnok-sága augusztus 12-én árlej-
tést tart 83 vagon széna és 63 vagon
szalma beszerzésére.

Convertirea monedelor străine la CFR.

Dirjeciunea generală a Regiei Au-
tonome cfr face cunoscut că încep-
pând dela 1 August 1930, cursul de
convertire al taxelor exprimate în
valute străine, în traficul internațio-
nal de călători, bagaje mesagerii și
mărfuri cu cartare directă sau în-
treruptă a fost modificat după cum
urmează: Un dolar egal cu 179 lei.

Un florin olandez egal cu 68 lei
și 5 bani.

Un belgos belgian egal cu 23 lei
și 60 bani.

Un gulden al statului liber Dan-
zing, egal cu 32 lei și 75 bani.

O coroană norvegiană 45 lei și 35
bani.

O coroană suedeză egal cu 45 lei
și 45 bani.

O coroană daneză egal cu 45 lei
și 30 bani.

Un șiling austriac 23 lei și 90 b.
Un pengo ungar egal cu 29 lei și
60 bani.

O marcă germană egal cu 43 lei
și 36 bani.

Un zlot polonez egal cu 19 lei.

O liră sterlină egal cu 821 lei 45
bani.

Un franc auri sau elvețian egal cu
32 lei și 85 bani.

Un franc francez egal cu 6 lei și
65 bani.

O liră italiană egal cu 8 lei și 88
bani.

Un dinar iugoslav egal cu 3 lei.

O levă bulgară egal cu un leu și
25 bani.

O drahmă greacă egal cu 2 lei și
22 bani.

O coroană cehă egal cu 5 lei și
3 bani.

Az erdélyi és bánati ecetgyárosok augusztus 5-én országos gyűlést tartanak Bukarestben

Az Erdélyi és Bánati Ecetgyá-
rosok Szövetsége a legutóbb tartott
gyűlése alkalmával állást foglalt a
szesz-törvény által előírt tart-
hatatlan helyzet megváltoztatására.

Elhatározták, hogy augusztus
5-én Bukarestben az UGIR helyi-
ségében országos nagygyűlést tar-
tanak. Az aradi gyárosok részéről
Rácz Jenő, a Reusz Mór és Fia-
cég beltagja vesz részt a bukaresti
értekezleten.

Cine exportează vite în Italia

Scrisoare deschisă dlui Stan Vidrighin director general la C. F. R.

Domnule Director General!
Prin ordinul D-voastre No. 82414
publicat în Foaia Oficială CFR No.
495 din 7/6 1930, exportatorii de
animale se bucură de o reducere la
fracht prin refacție, atunci când se
exportă minimum 50 vagoane cu vite
prin punctul vamal Halmei, fără a
se arăta țara de destinație.

Pe baza acestui ordin, dela 24/6
a. c. până la 24/7 a. c. prin Halmei
s'au exportat mai multe vagoane cu
vite.

Prin ordinul No. 82414 publicat
în aceeași foaie cu No. 501 din 19/7
a. c. se anulează primul ordin cu re-
ducere, al cărui rost nu îl putem în-
țelege și care cauzează mari dau-
ne, deoarece bazați pe această redu-

cere dela mari distanțe din Ardeal,
mai mulți exportatori au comerciali-
zat vite scumpe de calitate superioa-
ră, care s'ar fi putut transita dela
Episcopia Bihor prin Ungaria, fără
să se mai ocolească ruta prin Hal-
mei.

Această contramandare, de ordin,
dacă în adevăr va rămânea definiti-
vă, înțelegem ea să între în apli-
care pe viitor și nici de cum cu ca-
racter retroactiv. Astfel este necesar
să se respecte prima dispozițiune,
ca exportatorii să poată beneficia
de reducere la exportul făcut, mai
sus arătat, iar nu să profite numai
o singură firmă.

„ARDEALUL ECONOMIC“.

Colaborarea economică româno- germană

„Deutsche Allgemeine Zei-
tung“ publică o bogată anexă
în zece pagini dedicată colabo-
rării economice și culturale
dintre Germania și România.

Articolele sunt semnate de d.
Dietrich ministru de finanțe al
Germaniei, profesor Tașcă mi-
nistru al României la Berlin, se-
nator Răducanu, financierii
Herbert, Guttman și Solmsen,
profesor Korodi, Ilcuș atașul
de presă al României la
Berlin, Tudor Vianu profesor

universitar, director Klein etc.

D. Dietrich ministru de fi-
nanțe german arată marea in-
teres pe care îl poartă colabo-
rării economice cât mai strân-
se între Germania și România,
colaborarea pe care o dorește
în toate domeniile.

Domnia sa își exprimă con-
vingerea că prietenia și colabo-
rarea româno-germană vor fi
de mare importanță pentru des-
voltarea viitoare a Europei.

Kényszeregyezséget kért a nagyváradí Triumph Cipőgyár

Ujabb áldozatot követelt Renner—Dermata—Farkas
Mózes árromboló politikája — 16 millió lej a passziva,
amelyből több mint 4 millió fedezetlen

Az a katasztrófális válság, ame-
lyet a Dermata Művek (Renner Test-
vérek és Társai) Bőr- és Cipőgyára
Rt. árromboló politikájával csak fo-
kozott a romániai bőr- és cipőipar
helyzetén, a temesvári Star cipő-
gyár és számos bőr- és cipőüzlet bu-
kása után újabb áldozatot követelt
Nagyváradon.

A Dermata-Renner gyár „talpba-
vésétt árai“ 30 százalékkal devolvál-
ták a nagyváradí Triumph cipőgyár
áruraktárát is, Farkas Mózes, a ro-
mániai bőr- és cipőipar Ephialtese
sorsára hagyta ezt az egykor virágzó
vállalatot és

a Triumph Cipőgyár is csatlako-
zott a kényszeregyezséget kért
iparvállalatok szomorú táborá-
hoz.

A kényszeregyezséget kért dr.
Weimann Jenő ügyvéd nyújtotta be.

A cég kiegyezés jogerőre emelke-
dése után 6 hónap mulva kezdő-
dően és 2 év alatt, minden hó
15-én egyenlő részletekben fize-
tendő 60%-os kvótát ajánl fel,
7% kamatozással.

A cég státusának jelentősebb adatai
a következők: Mérleg: Aktívák:
Készpénz 158.175 lej, berendezés 2
millió lej, értékesítkésnek levonása
után 2.780.533.44 lej, áruraktár 2 mil-
lió 853.835 lej, adósok 700.000 lej,

dubioz levonása után fedezetlenül
1.853.261 lej, adó-ok 3.600.000 lej, du-
bioz levonása után leszámított vál-
tókkel fedezve 5.324.232 lej, váltó-
tárca 132.296 lej, automobil 100.000
lej, különböző letétek 29.155 lej, ösz-
szesen: 13.231.487.44 lej.

Ebből az összegből a mérleg levo-
náshba helyezi a következő tételeket:
Elsőbbségi joggal hitelezők 357.441
lej, tisztviselők és munkásoknak a
törvényes szabadság és felmondási
időre esedékes fizetési 360.000 lej,
kényszeregyezséget költségek 500.000
lej, különböző nem fizetett költsé-
gek 50.000 lej, nem fizetett adó és
illetékek 49.736 lej, esedékes munkás-
biztosító pénztári illetékek 30.000
lej, összesen: 1.347.177 lejt, úgy
hogy a mérlegben szereplő aktívák
összege 11.884.310 lej.

Passzívák: Hitelezők: váltóval fe-
dezte 4.794.698 lej, fedezetlenül (2
millió 450.565 lej, amiből az elsőb-
bségi joggal bíró hitelezők 357.441 lej
követelése leszámítva) 2.093.124 lej,
bankhitelezők folyószámlán: 131.677
lej, adósoknak a gyár által girált
váltói 8.924.232 lej, kiegyenlítettlen
kamatok 160.000 lej, összesen: 16 mil-
lió 103.731 lej, úgy hogy a deficit:
4.219.420.56 lej.

Nem szerepelnek a mérlegben a
gyár ingatlanai. Ezekről külön mér-
leget terjeszt be, amely a következő:
Az ingatlanvagyon áll a Str. Horia

12. szám alatti gyárépületből, amely-
nek értéke 2.269.667 lej és a Str.
Saguna 11. számú ház felerészéből,
amelynek értéke 2.200.000 lej.

A cégnek összesen 115 árúhitele-
zője van, amelyek közül 31 váltóhi-
telező és 84 fedezetlen hitelező.

Noul tarif al căilor ferate

Caracterul economic al
noului tarif Expunerea dlui
ministru M. Manoilescu

În trenul care ducea delegația ro-
mână la Sinaia d. M. Manoilescu, mi-
nistru comunicărilor a făcut ziaris-
tilor prezenți următoarea expunere
cu privire la noul tarif al căilor fe-
rate care intră în vigoare începând
de azi:

D. Mihail Manoilescu a început
prin a spune că un tarif de cale fe-
ră are, din punctul de vedere al poli-
ticeii unui Stat, o mare înfrățire a-
supra vieții sale economice. Un tar-
rif greșit poate constitui o catastrofă
pentru o țară. Până în 1927 mărfu-
rile ce mergeau la export plăteau un
tarif cu 5 la sută mai ureat decât în
consumul interior, ceea ce constituia o
penalitate și ridicarea unor munți ar-
tificiali la granițele țării în calea
producției naționale. De aceea căile
ferate au luat cu grije asupra lor stu-
dierea acestei chestiuni, făcând studii
foarte amănunțite prin d. Ion Mic-
leșcu, directorul exploatării CFR.

Noutatea acestui tarif nu stă nu-
mai în studierea lui științifică pe ba-
zele unui material documentar, ci și
pe un spirit nou, Pentru prima oară
dela război încoace s'a avut în ve-
dere imprimarea unui spirit economic
în locul spiritului fiscal, la modifi-
carea acestui tarif. Și calea ferată a
recunoscut că interesul său nu poate
fi deferit de interesul economiei na-
ționale și că amândouă aceste intere-
se dictează o reducere rațională a ta-
rifelor și o adaptare la nevoile impe-
rative ale vieții economice a Statului
român.

Citiți „Lemnul“

„WALTHER“
mașini de calculat,
mașini de copiat

CONTROL,
Arad, Str. Alexandri
No. 1.

Licitații forestiere

Direcția silvică Bistrița va ține la 21 August 1930, ora 11 dimineața, în biroul direcției silvice Bistrița, județul Năsăud, a treia licitație publică cu oferte închise, pentru vânzarea a circa 35.527 mc. molid lemn de lucru din pădurile administrate de ocolul silvic Isvorul-Someșului, numite „Dosul-Stănișoarei”, situate în hotarul comunei Cârlibaba, județul Câmpulung, cu o întindere de 131.0211 ha. și formând proprietatea Fondurilor centrale, scolare și de burse din Năsăud.

Termenul de exploatare și scoatere este de 2 ani, socotiți dela 1 Octombrie 1930.

Prețul de estimare pentru întreaga suprafață este de lei 8 milioane 419.899.

Garanța provizorie este de 421.000 lei.

Licitația pentru vânzarea de circa 1.000 mc lemn de construcție și cherestea din ocolul silvic Cârlibaba, ținută la 16 Iulie 1930, se va repeta la 4 August 1930, ora 10 dimineața, la administrația fondului bisericesc ortodox român, al Bucovinei, în Cernăuți, fără o schimbare a condițiilor.

Licitația ținută la 11 Iulie 1930, pentru vânzarea de circa 8.700 m. din ocolul silvic Marginea, se va rest. lemn de foc, esență brad și molid în ziua de 4 August 1930, ora 10 dimineața, fără modificare a condițiilor.

Fondul bisericesc ortodox-român al Bucovinei vinde prin licitație în Pojorâta 4 loturi din produse accidentale, circa 2.900 mc lemne de construcție și cherestea, esență molid și brad de tulpină.

Ofertele se vor prezenta la 13 August 1930, la ora 10 dimineața, la administrația fondului bisericesc ortodox-român al Bucovinei din Cernăuți.

Cei interesați primesc informații detaliate la administrație sau la administrația silvică din Pojorâta.

Fabrica de pulberi „Dudești” ține licitație publică pentru a doua oară, în localul său din comuna Dudești, în ziua de 8 August a. c., ora 10 dimineața, pentru aprovizionarea cu material de tâmplărie de brad, tâmplărie de stejar, plăci furnier, scânduri fălțuite, grinzi de brad, de tufan, lemnărie de construcție, dușumele ulucite și pervazuri ulucite.

Uniunea vamală româno-jugoslavă e utilă, oportună și posibilă

Comunicatul oficial al lucrărilor conferinței economice româno-jugoslave

Conferința economică jugoslavă-română s'a întrunit în 31 Iulie la Sinaia.

Delegațiile au examinat situația economică internațională și mai ales consecințele crizei agricole actuale asupra economiilor lor naționale și analizând structura economică a celor două țări, au ajuns la concluzia că e util, oportun și posibil, ca cele două țări să formeze o uniune vamală și să realizeze o colaborare economică intimă.

În realizarea acestui scop, s'a căzut de acord asupra unui program de măsuri preparatorii și imediate, ce urmează a fi supus aprobării gu-

vernurilor române și jugoslav. Pe lângă aceasta, cele două delegații au hotărât să propună celor două guverne respective, instituirea unei comisii permanente româno-jugoslavă pentru a conduce și coordona acțiunea de realizare a întregului program de mai sus privind uniunea vamală și o colaborare intimă economică cu celelalte state.

Mihai Popovici, ministrul finanțelor a declarat ziaristilor că cele două comisii au stabilit cel mai deplin acord și hotărârile lor vor avea o foarte mare importanță atât pentru țările lor, cât pentru celelalte țări agricole.

Deschiderea bursei de mărfuri din Cluj

Activitatea bursei — Tranzacțiunile încheiate

Bursa de mărfuri din Cluj s'a deschis în 28 Iulie, cu o deosebită solemnitate, la care au participat și consuli din Cluj ai statelor străine, pe lângă un imens public.

Dl dr. Laurian Gherman, președintele Asociației Burselor, în cuvântarea deale de deschidere, a rezumat eforturile, cari s'au făcut timp de 10 ani pentru înființarea bursei sub conducerea dlui ing. Negruțiu, președintele Camerei de Industrie și Comerț din Cluj.

Dl Gherman a anunțat, că în prezent bursa de mărfuri din Cluj are 128 membri înserși.

Dl Valer Păscu, președintele bursei de mărfuri, a arătat importanța bursei.

Dl Ion Radeșiu, comisar guvernial în numele guvernului și-a exprimat părerea, că bursa va contribui în ma-

re proporție la înlesnirea vieții economice.

Dl R. Tuffli, primarul orașului și-a exprimat bucuria asupra înființării bursei și ca președinte al „Sfatului Negustoresc”.

Dl Ionel Comșa, senator, în numele comisiei interimare a bursei, dl Martinovici în numele Camerei de Agricultură, iar dl ing. Negruțiu, în numele Camerei de Comerț din Cluj au salutată noua instituție. Dl Crișan în numele Camerei de Comerț din Alba-Iulia a arătat spor la născut bursei.

Dl Gherman în fine a încheiat ședința, invitând oaspeții la o agapă, care a avut loc la Camera de Comerț.

După deschidere, bursa și-a început activitatea, pornindu-se diverse tranzacțiuni.

Valorificarea grâului necurat

Treeratul nouilor recolte de păioase a început și se continuă cu activitate în toată țara.

În acest sezon al treeratului de obicei, agricultorii sunt constrânși să-și achite atât datorile către bănci diverși creditori, etc., cât și dările către Stat.

De altfel ori ce agricultor grăbește să treere ca din primele recolte obținute să vândă spre a-și achita aceste datorii.

Anul acesta însă agricultorii mici în special, mergând să-și vândă produsele la fârguri și oboare de cerea-

le, au avut două mari dezamăgiri:

1. Prețul ce li s'a oferit și pe care au fost nevoiți să-l accepte pentru produse bune și curate au fost prea mici față de așteptările lor. Acest lucru a fost o surpriză eu atât mai dureroasă pentru ei, cu cât nu au fost înconștințați mai din vreme despre mersul pieței.

Aceasta se datorește lipsei de informații la sate, care astăzi nu are nici o șeză, când grație radionului, se poate transmite la orice localitate orice informație din orice punct al globului.

Ungaria, în cursul iernii 1929—1930 și primăverii 1930, printr-o vie propagandă făcută prin radio a ținut tot timpul în curent pe agricultori asupra crizei economice.

La noi s'a împiedicat sistematic timp de 3 ani introducerea radioului atât de necesar din punct de vedere informativ.

2. Pentru grâul amestecat cu secară nu s'a găsit plasament. Negustorii au refuzat pur și simplu să cumpere marfă în care secara se ridică la un procent de 25—75 la sută.

Prețurile ce se oferă pentru grâul amestecat cu 15 la sută secară esic așa de mic (3 lei kgr.) că agricultorul cu o producție de 4 kile mari la ha. (28 hl.), riscă să nu-și acopere cheltuielile de producție, iar ce are grâul amestecat cu 30—40—50—60 la sută secară riscă să rămână cu marfa nevândută.

În fața acestei situații grele pentru agricultori, ce posedă grâul amestecat cu secară, d. Ion Cămărășescu, președintele Uniunii Camerelor de Agricultură, pentru a da posibilitatea acestora pe de o parte să-și poată desfăce marfa iar pe de altă parte să valorifice aceste grâne la un preț mai ridicat, a propus guvernului să studieze dacă nu ar fi cazul să se reglementeze în mod obligator consumarea acestui grâu atât de armat, cât și de populația civilă în amestec cu grâul bun. De altfel aceste grâne amestecate cu secară în proporție mai mare nu se găsesse decât în Basarabia, Ialomița, Dobrogea și mai puțin în Ilfov.

Üzembhelyezik a Lyonnaise selyemgyárat?

Hirschfeld Hermann, a kolozvári Lyon elyemáruház tulajdonosa a esődbejutott Lyonnaise selyemáru-tett. Hirschfeld 6 hónap alatt fizegyár hitelezőinek egyezségi ajánlatot tendő 20 százalékos kvótát ajánlott fel a hitelezőknek, reális garancia mellett.

Ha a hitelezők az ajánlatot elfogadják, a Lyonnaise selyemgyár Hirschfeld Hermann és érdektárs vennék át.

Az angol bank felemeli a kamatlábat?

Az angol bankból újabban 200.000 font sterling értékű arany Franciaországba került. Ezzel kapcsolatban oly hírek terjedtek el, hogy az angol bank felemeli a kamatlábat. Mert az arany kiáramlása tartós, a City nagyon nyugtalan.

Arról is beszélnek, hogy az angol bank erélyes rendszabályokkal fogja megakadályozni az arany kiáramlását.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja.

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
Igazgató és felelős szerk. }

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an . . .	Pentru particulari comercianți și industriali	1200 lei
Belföldön egész évre	Pentru bănci, instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
	Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	Bankoknak, pénzügyintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	Pentru străinătate	1500 lei.
	Külföldre	

Jumătate an	{ 600 lei
	{ 1200 lei
Féleuvre . . .	{ 600 lei
	{ 1200 lei

Anunțuri — Hirdetések

Pagina l. a. cm ²	} 20 lei
Cimlapon l. oldalon cm ² -ként	
In text	} 15 lei
Szövegoldalon	
Un sir garmond	} 80 lei
Egy garmond sor	

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 77,400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. — :-

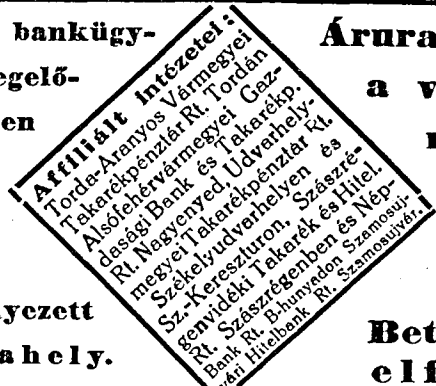
Saját tőkéi **85** millió lej

Minden banküg-
yletet legelő-
nyöbben
végez.

Engedélyezett
devizahely.

Áruraktárai
a vasút
mellett

Betéteket
elfogad

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fiókinézet: Dej-Dés, Cehulsilvaniei-Szilágycseh, Jibou-
Zsibó, Beclean-Bethlen, Zălau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Ta-
karékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-
marosujvári fiókinézete.

Saját tőkéi **60** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyöbben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.

Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20'—

Szöveg között cm²-

ként — — Lei 15'—

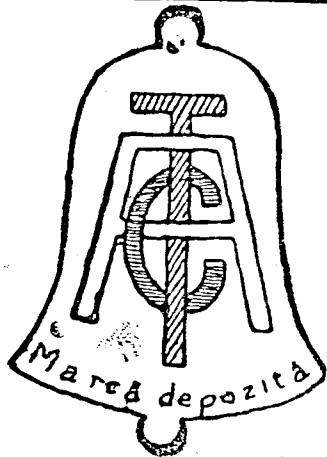
Többi hirdetési ol-

dalon — — Lei 10'—

Egy garmond sor Lei 80'—

Citiți

„Lemnul”

Cuaceastă mare ă este prevăzut
fiecare obiect de argint și lux fa-
bricat în fabrică

„TACĂMUL” din

•••••

Fineță de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile re-
bijuterii mai bune. Numai pentru revănzătoare.
„Tacămul” fabrică de argintării. Cluj
Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82
Adresa telegrafică: „Tacămul”.